JOIN FOR MORE!!!

NEWTON'S INN COACHING CENTRE

A PROJECT OF WORLD WIDE EDUCATIONAL NETWORK

SINDHI

Sindhi Notes For Class X

/Newton's Inn Coaching Centre /Newton's Inn

Address: 1/3, Nazimabad # 2, near govt. for men college & sindh sports complex Karachi ☎ 021-36680414

NICC has the most unique & comprehensive teaching methodology. NICC offers you coaching classes for all grades from nursery till grade 12th for all boards of Pakistan, aptitude programs like MCAT-ECAT-BCAT and B.Sc & B.Com I-II.

JOIN FOR MORE!!!

Why NICC

- Under the supervision of highly competent faculty.
- Individual attention to every student.
- Small groups (only 15 - 20 students).
- Multimedia Based Classes.
- New teaching techniques and methodologies.
- Weekly & monthly test assessment.
- Full past papers preparation.
- Transport available.
- Free career conseling.
- Computerized M.C.Qs testing system
- SMS caster service.

NEWTON'S INN COACHING CENTRE
A PROJECT OF WORLD WIDE EDUCATIONAL NETWORK

فهرست

سريل نمبر	عنوان
1	گرامر ڳالھ ٻولھ
2	مضمون
3	درخواست
4	خط
5	واحد/جمع ، الفاظ/ضد، مذکر/مونث
6	نظمن جا مرڪزي خيال
7	سوالن جا جواب
8	شعر / سمجھاڻي
9	خلاصو
10	اصطلاحن جا معنيٰ

JOIN FOR MORE!!!

گرامر ڳاله ٻوله

اسم:(Noun)

اُهي لفظ جيڪي ڪنهن به جاندار شي جاءِ يا نالي کي ظاهر ڪري تن کي اسم چئبو آهي.

مثال: ۱ .سنهنجو گهر وڏو آهي. ڪراچي هڪ وڏو شهر آهي. گهوڙو وڏو جانور آهي.

ضمير:(Pronoun)

اُهي لفظ جيڪي اسم جي جاءِ تي ڪم اچن تن کي ضمير چئبو آهي.

مثال: آءُ، اسڪول ويندو آهيان. تون ڪٿي ٿو وڃين. اسين سڀ پاڻ ۾ يائر آهيون.

صفت:(Adjective)

اُهي لفظ جيڪي اسم جي ڳڻ،اوڳڻ، رنگ، قد يا مقدار کي ظاهر ڪري تن کي صفت چئبو آ هي.

مثال: ها ٿي ٿلهو جانور آهي. ڪار جو رنگ ڳاڙهو آ هي. فاروق سنو چوڪرو آهي.

فعل:(Verb)

اُهي لفظ جيڪي اسم جي ڪم ڪرڻ کي ظاهر ڪري تن کي فعل چئبو آهي.

مثال: ٻکي خوراڪ کائيندا آهن. ڪله مون حيدرآباد ويندس. علي خط لکندو آهي.

ظرف:(Adverb)

اُهي لفظ جيڪي صفت فعل يا ٻئي ظرف سان لڳي انهن ۾ وقت
ريت قدر يا انڪار کي ظاهر ڪري تن کي ظرف چئبو آهي.

مثال: خالد ڪم ۾ تکو آهي.

اڄ موڪل آهي.

ڪريم آهستي هلي ٿو.

JOIN FOR MORE!!!

حرفِ جر: (Preposition)

اُهي لفظ جيڪي ٻن اسمن ياضميرن کي پاڻ ۾ملائينءِجملي ۾ نيڪ مطلب ظاهر ڪرن تن کي حرفِ جر چئبو آهي.

مثال: سون وٽ پنج قلم آهن.

گلاس ۾ پاني آهي.

ميز تي ڪتاب رک.

حرفِ جملو: (conjunction)

اُهي لفظ جيڪي ٻن لفظن ياجملن کي پاڻ ۾ ملائين تن کي حرفِ جملو چئبو آهي.

مثال: سون ۽ انور دوست آهيون.

علي آيو پر تون نه هيئن.

سنڌي ۽ اردو ۾ لکو.

حرفِ ندا: (Interjection)

اُهي لفظ جيڪي خوشي غمي ارمان تعجب وغيره کي ظاهر ڪري تن کي حرفِ ندا چئبو آهي.

مثال: سون سعيد کي پاس ٿين تي شاباش ڏني.

اڙي ! انور فيل ٿي ويو.

هاءِ هاءِ ! وڏو تيز طوفان آهي

JOIN FOR MORE!!!

اهم مضمون:

پسنديده شخصيت ۽ پسنديده شاعر

صوفي شاعر شاهه عبداللطيف ڀٽائي

سنڌي ٻولي ٻين ٻولين وانگر بي شمار شاعر پيدا ڪيا آهن. هن مان ڪئي غزل گو شاعر آهن ته ڪئي مرثيه نويس. ڪن شاعرن جو ڪلام صوفيانه آهي ۽ هر شاعر ۾ ڪا نه ڪا خوبي ضرور موجود هوندي آهي. اهڙي ريت تمام شاعرن جو سرتاج شاهه عبداللطيف ڀٽائي آهن. جنهن ۾ اُهي سڀ خوبيون موجود آهن. جيڪو هڪڙي قومي, انقلابي, عوامي ۽ صوفي شاعر ۾ موجود هوندي آهي. شاهه لطيف هڪ انسان دوست شاعر هو. هي 1689ع ۾ ڄائو هو. شاهه سائين ننڍپڻ کان ئي ڏاڍو ذهين ۽ هوشيار ۽ سير و سفر جو ڪوڏيو هو. راڳ سندس روح جي راحت هئي. شاهه سائين جي ڪلام جو نالو شاهه جو رسالو آهي. جيڪو سنڌي زبان جو لافاني سرمايو آهي. شاهه لطيف جو ڪلام تصوف جي رنگ ۾ رنگيل آهي ۽ تصوف نه صرف دل ۽ دماغ جذبن ۽ خيالن کي ظاهر ڪرڻ ۽ سينگارڻ جو ذريعو آهي.

بلڪه شاهه لطيف جي شاعري انساني اخلاق ۽ ڪردار جو هڪ اعليٰ معيار قائم ڪري ٿي. شاهه لطيف تعصب ۽ ٻيا اقربا پروري ۽ نسل پرستي کان آزاد شاعري ڪئي آهي. اهوئي سبب آهي ته شاهه صاحب فرمايو آهي ته:

سائين سدائين ڪرين مٿي سنڌ سڪار
دوست مٺا دلدار عالم سڀ آباد ڪرين

شاهه صاحب 14 صفر 1165ھ تي وفات ڪئي ۽ هر سال انهي تاريخ تي ڀٽ شاهه شهر ۾ سندس درگاهه تي ميلو لڳندو آهي.

JOIN FOR MORE!!!

NEWTON'S INN COACHING CENTRE
A PROJECT OF WORLD WIDE EDUCATIONAL NETWORK

وقت جي پابندي، قدر يا اهميت

وقت هڪ قيمتي شي آهي.انهي جي پابنديءِقدرداني ڪرن انسان زندگي جي هر مرحلي ۾ ترقي حاصل ڪري هڪ مثال قائم ڪندو آهي .اهڙا انسان جيڪا وقت جا پابندرهن ٿا.سي ڪامياب وڪامران رهن ٿا.وقت جي قدر جو احساس انهن ڪي هر منزل طي ڪرن لاء مددگار ثابت ٿئي ٿو.ڪائنت جي هر شي وقت جي پابند آهن.سج.چنڊ.تارا.برساتءِ موسم اُهي سڀ پنهنجي پنهنجي وقت تي اچن ٿا ءِ پنهنجا پنهنجا ڪم سر انجام ڏين ٿا

شاگردن لاء ته وقت جي پابندي خاص اهميت رکي ٿي.انهن ڪي گهرجي ته هوپنهنجي روزانه زندگي ء ۾ وقتِ مقرر ڪري ان مطابق ڪم ڪن.لکن وقت لکن.پڑهن وقت پڑهنءِ آرام وقت آرام ڪن.اسلام به اسانکي وقت جي پابندي ڪرن جي تلقين ڪري ٿو.وقت جو قدردان ڪڏهن به ناڪامي جو منهن ڪونه ٿو ڏسي.

انڪري سيانن جو قول آهي ته هرڪم لاء وقت مقرر هوندو آهي.اسان سيني ڪي گهرجي ته وقت جا پابند رهون.جيئن اسانکي هر جاء ڪاميابي ملي سگهي.

وطن جي حُب،سائيءَ جي سڪ،حبُ الوطني

هر شخص ڪي پنهنجي وطن يا ملڪ سان محبت هوندي آهي.وطن سان محبت ڪرن هڪ حقيقي جذبو آهي.انسان جتي پيدا ٿيندو آهي.جتي پلجي وڏو ٿئي ٿو.اُتي جي هر شيَ سان انسان ڪي محبت هوندي آهي.جڏهِن انسان پنهنجو وطن ڇڏي ڪنهن ٻئي ملڪ وڃي ٿو ته ڪيس پنهنجو وطن هر وقت ياد اچي ٿو.پر ديس ۾وڃي پنهنجي وطن جي ياد ڏاڍي ستائيندي آهي.وطن جا چاهيندڙ پنهنجي وطن لاءِ جان مال جي قرباني ڏين لاءِ تيار رهندا آهن.ءِ وطن جي دشمنن سان هر سطح تي

مقابلو ڪرن لاءِ تيار رهن ٿا.

وطن جي حب کي ايمان جو حصو قرار ڏنو آهي.حديث شريف ۾ چيو ويو آهي ته:

حبُ الوطن من الايمان

ترجمو: يعني وطن سان حب ايمان جي نشاني آهي.

JOIN FOR MORE!!!

هر انسان پنهنجي وطن جي هر شيَ سان محبت ڪندو آهي.جنهن به ملڪ جا رهاڪو پنهنجي وطن سان محبت ڪن ٿا اها ڪڏهن به نه چاهيندا ته سندس وطن تي ڪو ڏکيو وقت اچي.اهو سچ آهي ته جيڪا خوشي پنهنجي وطن ۾ ملي ٿي اُها ٻي ملڪ ۾ ڪٿي ملي ٿي.اسين به پنهنجي وطن سان محبت ڪريون ٿا.۽ هر وقت ان جي خوشحالي.ترقي. ۽ سلامتي لاءِ ڪم ڪريون ٿا ۽ ان لاءِ دعائون ڪرن گهرجن.

ٽئين صدي ۾ ڪمپيوٽر/ڪمپيوٽر جا فائدا

جيئن ته اسين سڃانو ٿا.ته نئين صدي ايڪويه صدي ايتمي صدي آهي.جنهن ۾ بيشمار ايجادون ٿيون آهن.۽ گهڻيون ايجادون زيرِ تڪميل آهن.ان ايجادن ۾ هڪ ايجاد ڪمپيوٽر به آهي.پر هن جو استعمال عام موجوده صدي ۾ ٿيندو وڃي ٿو.ڪمپيوٽر ۾ لکن ۽ ڪروڙن سوالن جا جواب ۽ هن جهڙا ڪيترائي الفاظ انجي حافظي ۾ موجود آهن. نئين صدي ۾ ڪمپيوٽر جو استعمال دفتري سطح ڪان ٿيندو هيئنر گهريلو ۽ علمي سطح تائين پُهچي چڪو آهي.مانهو علمي ۽ عام حساب ڪتاب ڪرن لاءِ ڪمپيوٽر ڪان مدد وٺندا آهن.

ڪمپيوٽر هڪ چڱو وڪيل به آهي. جهڙوئي پيچيده مسئلوچونه هجي فوراحل ڪري ڏيندو آهي. هيئرن ڪمپيوٽر ۾ نئين ۽ جديد تبديليون ڪري

هنکي مفيد ۽ ڪارآمد ثابت ٿيو وجي ٿو. هاڻي ته نئين قسم جي ڪتابن جي جلد ۽ صفحات پڻ ڪمپيوٽر جي مدد سان ڊيزائين ڪري رهيا آهن.

بلڪه ڪمپيوٽر نئين صدي ۾ هڪ اهم ۽ بنيادي ڪردار ادا ڪري ماڻهن جي مشڪلات کي آسان ڪري رهيو آهي ۽ گهڻائي ماڻهو ڪمپيوٽر کان فائدا حاصل ڪري رهيا آهن. اسين هيءَ ڳالهه سچائي سان چئي سگهون ٿا ته ڪمپيوٽر انساني ۽ سائنسي ايجادن ۾ هڪ اهم ڪارگر ايجاد آهي.

JOIN FOR MORE!!!

آزادي جو ڏينهن / چوڏهين آگسٽ

چوڏهين آگسٽ جو ڏينهن اسانجي يومِ آزادي جو ڏينهن آهي. هي اسان جو قومي تهوار آهي ۽ تهوار ڪنهن خوشي جي مبارڪ ڏينهن کي چوندا آهن.

پاڪستان اسانجو پيارو وطن آهي. انڪري اسان پنهنجو قومي ڏينهن وڏي جوش و خروش سان ملهائيندا آهن. چو ته هي اسان جي تاريخ جو وڏو ڏينهن آهي. هي اسان جي لاءِ آزادي جو پيغام ۽ پاڪستان وٺي آيو. چوڏينهن آگسٽ جي صبح تمام ماڻهو نمازِ شڪرانا ادا ڪندا آهن. اسانجي وطن ۾ هن ڏينهن جو آغاز پارليمنٽ هائوس اسلام آباد جي خوبصورت تقريبات سان ٿيندو آهي. جتان وزيرِاعظم پاڪستان قومي پرچم ڦڙڪائيندا آهن. ان ڏينهن جي حوالي سان ٽيليويزن تي مختلف پروگرام ڏيکاريا ويندا آهن. سڄي ملڪ جي اسڪولن ۽ ڪالجن ۾ شاگردن ۽ شاگرديائڻين جا مختلف پروگرام ٿيندا آهن.

اسانجي صوبي سنڌ جي شهر ڪراچي ۾ صبح کان ئي باني پاڪستان قائدِاعظم جي مزار تي گل چاڙهيا ويندا آهن ۽ قرآن خواني ڪئي ويندي آهي. اسين هن ڏينهن تي ايتريون خوشيون ان لاءِ ملهائيندا آهيون ته چوڏهين آگسٽ تي قائدِاعظم جي زيرِ

صدارت ۽ قيادت ۾ اسان جي مقدس سر زمين تي سبز هلالي پرچم فضاء ۾ بلند ٿيو.هي ڏينهن اسانجي آزادي ۽ خوشحالي ۽ ترقي جو ڏينهن آهي.

قومي هيرو/ پسنديده شخصيت/قائدِاعظم

اسانجو پيارو محبوب رهنماء ۽ قومي هيرو قائدِاعظم محمد علي جناح ڪراچي جي شهر کارادر محلي ۾ ٢٥ ڊسمبر ١٨٧٦ع ۾ ڄائو هو.محمد علي جناح ابتدائي تعليم سنڌ مدرسته الاسلام ڪراچي ۾حاصل ڪئي۽ سورهن ورهين جي ڄمار ۾ سي ايم ايس مشن روڊ اسڪول مان مئٽرڪ جو امتحان پاس ڪيو.هو ننڍي هوندي ڏاڍو ذهين ۽هوشيار هو.کيس کي لکڻ پڙهڻ جو ڏاڍو شوق هو.انهي ڪري هو اعلي تعليم حاصل ڪرڻ لاءِ ولايت هليو ويو.هُتان رهي هن بارائڪٽ لاءِ جو امتحان پاس ڪيو.

قائداعظم پنهنجي ايمانداري جانفشاني ۽ مستقل مزاجي جي ڪري ماڻهن ۾ مقبول ٿيندو رهيو.قائداعظم ملڪ جي وڏي سياسي جماعت ڪانگريس ۾شموليت اختيار ڪئي.جنهن ۾ ڪيترائي عالم،مدبر۽سياستدان هن جا ميمبر هئا.قائداعظم بهوجي ان ۾ شريڪ ٿيو.ان کان پوءِ ١٩٣٤ع ۾قائداعظم کي مسلم ليگ جو صدر چونڊيو ويو.٢٣مارچ ١٩٤٠ع کي قراردادِ پاڪستان جو پهريون اجلاس لاهور ۾ ٿيو.آخر ڪار ١٤آگسٽ ١٩٤٧ع ۾پاڪستان آزاد ڪرايائين . قائداعظم کي پاڪستان جو پهريون گورنر جنرل مقرر ڪيو ويو.

نيٺ هي مرد مجاهد ۽اسانجو قومي هيرو «١١ سيپٽمبر١٩٤٨ع » ۾ اسان کان ڌار ٿي ويو.کيس کي ڪراچي شهر جي وچ ۾ دفنايو ويو.

JOIN FOR MORE!!!

NEWTON'S INN COACHING CENTRE
A PROJECT OF WORLD WIDE EDUCATIONAL NETWORK

محنت ڪاميابي جي ڪنجي آهي /محنت جي عظمت

اللهتعالیٰ قرآن شريف ۾ محنت مزدوري ڪري حلال روزي حاصل ڪرڻ جو تاڪيد فرمايو آهي.الله تعالیٰ ۽ نبي ڪريم جن واپار نوڪري زراعت ۽ زندگي جي ٻين شعبن ۾ محنت جي ذريعي روزي حاصل ڪرڻ کي عبادت قرار ڏنو آهي.جيڪو ماڻهو محنت ڪري حلال روزي حاصل ڪري ٿو الله پاڪ انکي پنهنجو دوست سڏي ٿو.نبي ڪريم جن فرمايو آهي ته؛

«اَلْڪَاسِبُ حَبِيْبُ اللهِ»

« ترجمو: يعني محنت ڪرڻ وارو اللهجو دوست آهي.»

JOIN FOR MORE!!!

محنت ڪاميابي جي ڪنجي آهي.محنت زندگي جي هر شعبي ۾ انسان لاءِ نهايت اهم درجو رکي ٿي.انهي ۾ ڪو به شڪ نه آهي ته دنيا جي سموري ترقي انسان جي ذهني ۽ جسماني محنت جو نتيجو آهي. هي رود رستا .شاهراهون. ڪارخانا. وڏيون وڏيون عمارتون.خوبصورت پُليون باغ ۽ باغيچا .ساوڻيون ٻنيون ۽ هر قسم جو اناج اهو سڀ انساني محنت جو نتيجو آهي.

شال!اللهسائين اسان سيني کي محنت جي عظمت سمجهڻ ۽ محنت سان زندگي گزارڻ جي توفيق ڏئي. . (آمين)

تندرستي هزار نعمت آهي

سياڻن جو قول آهي ته «جي خوش ته جهان خوش»حقيقت به ائين آهي.جيڪڏهن جسم تندرست نه آهي ته هر ڪا شي ۽ زهر لڳندي آهي.ڪنهن به انسان وٽ دنياجون ٻيون سڀ نعمتون مال متاع ۽ آرام جو سمورو سامان موجود آهي پر سندس طبيعت ٺيڪ نه آهي ته ڪيس دنيا جي ڪا به شي ۽ مزو نه ڏيندي ۽ نه کائڻ ۾ ڪيس مزو ايندو۽ نه ڪنهن جي ڳاله وڻندي نه ڪو گهمڻ ڦرڻ ۾ مزو ايندو.

تندرستي هڪ بي بها دولت آهي.خوش قسمت آهن اُهي ماڻهو جيڪي هن دنيا ۾ صحتمند آهن.غريب ماڻهو اگر صحتمند آهي ته اُن جي صحت پڻ هڪ دولت آهي.

جيڪڏهن ماڻهو تندرست آهي ته سمجهو هن وٽ دنيا جي سڀ نعمتون موجود آهن.تندرست انسان هر ڪم دلچسپي سان ڪندو آهي.هر ڪنهن سان خوش ٿي ڳالهائيندو آهي.تندرست انسان با همت ۽ با عزم ٿين ٿا.ان مان ثابت ٿئي ٿو ته هڪ تندرستي هزار نعمت آهي.

JOIN FOR MORE!!!

چانڊوڪي رات/چانڊني رات

الله تعاليٰ جي عطا ڪيل نعمتن مان چانڊوڪي رات هڪ نعمت آهي. الله تعاليٰ جي عطا ڪيل نعمتن مان چانڊوڪي رات هڪ نعمت آهي.چنڊ هڪ حسين ۽ خوبصورت تخليق آهي.جنهن جي روشني دل کي سڪون ۽ اکين کي راحت ڏيندي آهي.هر شخص چانڊوڪي رات مان لطف اندوز ٿئي ٿو.چانڊوڪي رات ۾ هر شي ۽ دلڪش ۽ حسين نظر ايندي آهي.باغن ۾ گلن ۽ ٻوٽن جي سُونهن وڌي ويندي آهي.چانڊوڪي رات ۾ سير وتفريح ڪرڻ ۾ گهڻو لطف هوندو آهي.خاص ڪري بهار جي موسم ۾ چانڊوڪي رات جو حُسن ۽ خوبصورتي انسان کي مدحوش ڪري ڇڏيندي آهي.

چوڏهين رات جو چنڊ.جڏهن پنهنجي جوڀن تي هوندو آهي.هرشي کير سان ڌوتل نظر ايندي آهي.۽ هر پاسي چانديءَ جي چادر وڇايل نظر اچي ٿي.ميدان هجي يا ريگستان هر جاءِ چانديءَ جو پاڻي چڙهيل نظر ايندو آهي.

چانڊوڪي رات جو من موهيندڙ منظر انسانن لاءِ دلڪشي آڻيندو آهي.هن رات ۾ پکي پکڻ به پنهنجي آکيرن مان ٻاهر اچي ويندا آهن.چانڊوڪي رات کي شاعرن به پنهنجي شاعري ۾ ڳايو آهي.مطلب ته چانڊوڪي رات قدرت جو اسانجي لاءِ هڪ حسين تحفو آهي.

علم وڏي دولت آهي / تعليم جي اهميت

علم جي معنيٰ آهي ڄاڻ يا روشني علم هڪ انمول خزانو آهي. جيڪو نه ڪو چور چوري ڪري سگهي ٿو ۽ نه خرچ ڪرڻ سان گهٽ ٿئي ٿو. ٻنهي جهانن جا سردار حضرت محمد ﷺ فرمايو آهي ته !(مهد کان لحد) تائين يعنيٰ ماءُ جي جهولي کان قبر تائين علم جي تلاش ۾ مصروف رهو، ڀلي ان لاءِ اوهان کي چين ئي ڇو نه وڃڻو پوي. ان سان گڏ حضرت محمد ﷺ فرمايو آهي ته؛

«علم حاصل ڪرڻ هر مسلمان مرد ۽ عورت تي فرض آهي»

اها هڪ حقيقت آهي ته علم اهڙي طاقت آهي جيڪا دنيا جي سڀني طاقتن کان وڌيڪ طاقتور آهي. هن کي زوال نه آهي، علم جي ڪري انسان قدرت جي رازن کي ظاهر ڪيو آهي. علم جي ڪري انسان دنيا ۾ هر ڏينهن نئون شيون ايجاد ڪري رهيو آهي. اُهو علم ئي آهي جيڪو مرڻ کان پوءِ انسان کي زنده رکي ٿو.

دنيا جي ترقي جو دارومدار علم تي آهي. علم ئي انسان کي انسان بڻائي ٿو. علم هڪ اِهڙو نُور آهي. جنهن جي ڪري جهالت جا انڌارا ختم ٿين ٿا. علم جي ڪري انسان جو اخلاق سٺي ۽ پاڪ ٿيندو آهي. علم جي ڪري انسان ۾ شعور پيدا ٿيندو آهي. ۽ انسان ۾ صحيح غلط جي سڃاڻ اچي ويندي آهي. اسان کي گهرجي ته اسان وڌ کان وڌ علم حاصل ڪري پين تائين پهچائيڻ جي ڪوشش ڪريون.

JOIN FOR MORE!!!

سوال ۱: پنهنجي اسڪول جي هيڊ ماستر ڪي في ۽ معافي لاءِ درخواست لکو.

بخدمت جناب هيڊ ماستر صاحب،

ا.ب.ج سيڪنڊري اسڪول،

ڪراچي.

جنابِ عالي !

گذارش عرض ڪريان ٿو/ٿي ته مان اوهان جي اسڪول جي ڪلاس ڏهين ۾ پڙهندو / پڙهندي آهيان.منهنجي والد صاحب هڪ نجي اداري ۾ ملازم آهن.سندس پگهارتمام گهٽ آهي.انڪري گهر جو گذارو به مشڪل سان هلي ٿو. تنهنڪري منهنجو پيءُ منهنجي ماهانا في ۽ ڏئي نٿو سگهي.

تنهنڪري سائين جن کي عرض آهي ته منهنجي اسڪول جي ماهانا في ۽ معاف ڪرڻ فرمائيندا ته مان اوهان جي لاءِ دعاگو رهندس/رهنديس.

مهرباني ،

فقط،

اوهان جو /جي فرمانبردار شاگرد/شاگردياڻي.

ا. ب. ج

ڪلاس: ڏهين

تاريخ:

JOIN FOR MORE!!!

سوال ٢: پنهنجي اسڪول جي هيڊ ماستر کي پڪنڪ ملهائڻ لاءِ درخواست لکو.

بخدمت جناب هيڊ ماستر صاحب،

ا.ب.ج سيڪنڊري اسڪول،

ڪراچي.

جنابِ عالي !

گذارش عرض هن ريت آهي ته اسان ڪلاس ڏين جا شاگرد ڪلفٽن/سفاري پارڪ/ڪينجهر ڍنڍ پڪنڪ تي وڃڻ جو پروگرام ٺاهيو آهي ۽ ان پڪنڪ تي ٽيل خرچو پوروڪرڻ لاءِ اسين سڀ پئسا به جمع ڪيا آهن ۽ اينڊڙ ڇنڇر کي پڪنڪ تي ويندا سين.

تنهنڪري سائين جن کي عرض آهي ته اسين سڀ شاگردن کي اچڻ واري ڇنڇر کي پڪنڪ تي وڃڻ جي اجازت عنايت ڪندا سين. ان لاءِ اسين اوهان جا شڪر گذار رهنداسون.

مهرباني،

فقط اوهان جا/جون فرمانبردار شاگرد/ شاگرد ياڻيون.

ا . ب . ج

ڪلاس: ڏهين

تاريخ:

JOIN
FOR
MORE!!!

سوال ۳: پنهنجي اسڪول جي هيڊ ماستر کي پنج/ٽن/چئن ڏينهن جي موڪل لاءِ درخواست لکو.

بخدمت جناب هيڊ ماستر صاحب،

ا.ب.ج سيڪنڊري اسڪول،

ڪراچي.

جنابِ عالي!

گذارش عرض ڪريان ٿو/ٿي ته مان اوهان جي اسڪول جي ڪلاس ڏهين ۾ پڙهندو / پڙهندي آهيان. عرض ڪريان ٿو/ ٿي ته منهنجي وڏي ڀاءُ جي شادي آهي. ان شادي ۾ منهنجي شرڪت به ضروري آهي.

تنهنڪري سائين جن کي عرض آهي ته مونکي چئن ڏينهن جي موڪل جيڪو تاريخ ۲۱ کان ۲۴ ٿيندي. سائين جي هن عنايت تي مون هميشه احسانمند رهندس/رهنديس.

مهرباني،

فقط،

اوهان جو /جي فرمانبردار شاگرد/شاگرد ياڻي.

ا. ب. ج

ڪلاس: ڏهين

تاريخ:

JOIN FOR MORE!!!

سوال ٣: پنهنجي اسڪول جي هيڊ ماسترڪي بورڊ جي داخلا لاءِ درخواست لکو.

بخدمت جناب هيڊ ماستر صاحب،

ا.ب.ج سيڪنڊري اسڪول،

مهه ڪراچي-

جنابِ عالي !

گذارش عرض ڪريان ٿو/ٿي تہ مان اوهان جي اسڪول جي ڪلاس ڏهين ۾ پڙهندو / پڙهندي آهيان.۽ عرض ڪريان ٿو/ ٿي تہ جنهن اسڪول ۾ مون پڙهي رهيو/ رهي آهيان.اهو منهنجي گهر کان گهڻو پري آهي. ۽ مون کي اسڪول اچڻ وڃڻ ۾ مشڪل ٿيندي آهي.

تنهنڪري سائين جن کي عرض آهي تہ مونکي پنهنجي اسڪول ۾ داخلا ڏيڻ فرمائيند تہ سائين جي هن عنايت تي مون اوهان جو /جي هميشہاحسان مند رهندس/ رهنديس

مهرباني ،

فقط.

فقط.

اوهان جو /جي فرمانبردار شاگرد/شاگرد ياڻي.

ا. ب. ج

ڪلاس: ڏهين

تاريخ:

JOIN FOR MORE!!!

سوال ۵: پنهنجي اسڪول جي هيڊ ماستر کي ٻارن جو عالمي ڏينهن ملهائڻ جي اجازت لاءِ درخواست لکو.

بخدمت جناب هيڊ ماستر صاحب،

ا.ب.ج سيڪنڊري اسڪول،

ڪراچي.

JOIN FOR MORE!!!

جنابِ عالي :

گذارش عرض آهي ته اسان ڪلاس ڏهين جي شاگردن /شاگردياڻين پنهنجي اسڪول ۾ اچڻ واري چنچر جي ڏينهن ٻارن جو عالمي ڏينهن ملهائڻ جو پروگرام ٺاهيو آهي.جنهن ۾ اسان کي ٻارن جي صلاحيتن کي اُجاگر ڪرڻ جو موقعو ملندو.

تنهنڪري سائين جن کي عرض آهي ته اسين سڀ شاگردن کي اچڻ واري چنچر کي ٻارن جو عالمي ڏينهن ملهائڻ جي اجازت عنايت ڪندا ته ان لاءِ .اسين اوهان جا شڪر گذار رهنداسين.

مهرباني،

فقط اوهان جا/جون فرمانبردار شاگرد/ شاگردياڻيون.

ا . ب . ج

ڪلاس:ڏهين

تاريخ:

سوال ٦: پنهنجي اسڪول جي هيڊ ماستر کي سنڌ جي ثقافت /شاھ لطيف جو ڏينهن ملهائڻ جي اجازت لاءِ درخواست لکو.

بخدمت جناب هيڊ ماستر صاحب،

ا.ب.ج سيڪنڊري اسڪول،

ڪراچي.

جنابِ عالي :

گذارش عرض آهي ته اسان ڪلاس ڏهين جي شاگردن /شاگردياڻين پنهنجي اسڪول ۾ اچڻ واري ڇنڇر جي ڏينهن سنڌ جي ثقافت/شاھ عبداللطيف جو ڏينهن ملهائڻ جو پروگرام بڻايو آهي.جنهن ۾ اسان کي سنڌ جي ثقافت/شاھ سائين جي ڪلام بابت معلومات حاصل ٿيندي.

تنهنڪري سائين جن کي عرض آهي ته اسين سڀ شاگردن کي اچڻ واري ڇنڇر کي سنڌ جي ثقافت/شاھ عبداللطيف جو ڏينهن ملهائڻ جي اجازت عنايت ڪندا ته ان لاءِ اسين اوهان جا شڪر گذار رهنداسين.

مهرباني،

فقط اوهان جا/جون فرمانبردار شاگرد/ شاگردياڻيون.

ا . ب . ج

ڪلاس:ڏهين

تاريخ:

JOIN FOR MORE!!!

سوال ۶: پنهنجي اسڪول جي هيڊ ماستر / ماسترياڻي کي اسڪول ڇڏڻ جو سرٽيفڪيٽ يا ٽرانسفر سرٽيفڪيٽ ڪڍائڻ لاءِ درخواست لکو.

بخدمت جناب هيڊ ماستر صاحب،

ا.ب.ج سيڪنڊري اسڪول،

ڪراچي.

جنابِ عالي !

گذارش عرض ڪريان ٿو/ٿي تہ مان اوهان جي اسڪول جي ڪلاس ڏهين ۾ پڙهندو / پڙهندي آهيان.منهنجي والد صاحب هڪ سرڪاري اداري ۾ ملازم آهن.انڪري ان جي بدلي حيدرآباد ٿي وئي آهي.۽ گهر جا سڀ ڀاتي حيدرآباد وڃي رهيا آهن تنهنڪري مونکي وڃڻو پوندو.

تنهنڪري سائين اوهان کي عرض آهي تہ مونکي ٽي.سي. يعني اسڪول ڇڏڻ جو سرٽيفڪيٽ عنايت ڪندا تہ جيئن مان حيدرآباد ۾ داخلو وٺي پنهنجي تعليم جاري رکي سگهان/سگهيان.

مهرباني ،

فقط،

اوهان جو /جي فرمانبردار شاگرد/شاگرد ياڻي.

ا. ب. ج

ڪلاس: ڏهين

تاريخ:

JOIN FOR MORE!!!

اهم سوال: اُستادَ ياد ڪرائيندا.

١. جشنِ عيد ميلادالنبي ﷺ ملهائڻ لاءِ درخواست لکو.

٢. سنڌ جي ٻوڏ متاثرين جي مدد لاءِ درخواست لکو.

٣. ٿرجي ڏُڪاريل ماڻهن جي مدد لاءِ درخواست لکو.

٤. زلزلي جي متاثرين جي مدد لاءِ درخواست لکو.

٥. يومِ دفاع ملهائڻ لاءِ درخواست لکو.

٦. يومِ پاڪستان ملهائڻ لاءِ درخواست لکو.

٧. راندين جو هفتو ملهائڻ لاءِ درخواست لکو.

JOIN FOR MORE!!!

خطَ

۱. پنهنجي دوست کي خط لکي کيس امتحان ۾ پاس ٿيڻ تي مبارڪباد ڏيو.

امتحاني ڪمرو،

ڪراچي سنڌ،

تاريخ: ٦.١١.٢٠٢١

JOIN FOR MORE!!!

پيارا دوست ا. ب. ج،

شال خوش هجو (آمين)

السلامُ عليڪم.

هت سڀ خير آهي. ته الله تعاليٰ جي فضل و ڪرم سان اوهان

ڏانهن به سڀ خير هوندي..

٥ احوال هي آهي ته اڄ مئٽرڪ جو نتيجو جڪتو آهي. اوهان جو نمبر اي گريڊ ۾ ڏسي ڏاڍي

خوشي ٿي. اوهان جي ان شاندار ڪاميابي تي منهنجي ۽ منهنجي گهر طرفان اوهان کي گهڻي ون

مبارڪون هجن. اُميد ته توهان اڳتي به اهڙي طرح ڪاميابيون حاصل ڪندا.

بيو سڀ خير آهي. منهنجي طرفان سيني گهر وارن کي سلام ۽ ننڍن کي پيار

ڪجان.

خدا حافظ،

فقط اوهان جو دوست،

ا. ب. ج.

٢. پنهنجي والد کي خط لکي ڪتابن ۽ ڪاپين لاءِ پيسا طلب ڪريو.

امتحاني ڪمرو،

ڪراچي سنڌ،

تاريخ: ٦.١١.٢٠٢١

پيارا بابا سائين ،

شال خوش هجو(آمين)

JOIN FOR MORE!!!

السلامُ عليڪم .

هت سڀ خير آهي.تہ الله تعالي جي فضل و ڪرم سان اوهان ڏانهن بہ سڀ خير هوندي..

٥ احوال هي آهي تہ مان اوهان جي دعائن سان نائون درجو سٺن نمبرن سان پاس ڪري چُڪو آهيان. هاڻي مون کي ڏهين درجي لاءِ ڪتابن ۽ڪاپين جي ضرورت آهي ۽ جلد خريد ڪرڻيون آهن.

مهرباني ڪري مون ڏانهن پنج هزار رُپيا (٥٠٠٠)مني آرڊر ذريعي موڪليندا . پيو سڀ خير آهي. منهنجي طرفان سيني گهر وارن کي سلام ڏجان.

خداحافظ.

اوهان جو فرزند.

ا.ب.ج.

ڪلاس ڏهين.

واحد جي جمع لکو

واحد	جمع	واحد	جمع
عزت	عزتون	همت	همتون
جهندو	جهندا	قوم	قومون
بهاري	بهاريون	مُند	مُندون
هاري	هاريون	گهوڙي	گهوڙيون
وڻُ	وڻَ	سورتي	سورتيون
عورت	عورتون	ڳاڙهو	ڳاڙها
استادُ	استادَ	هندورو	هندورا
پاءُ	پائر	چادر	چادرون
قوم	قومون	ڪپڙو	ڪپڙا
خصلت	خصلتون	جنازو	جنازا
مشين	مشينون	دعوت	دعوتون
چوڪري	چوڪريون	منڙو	منڙا
چپي	چپيون	سوڪڙي	سوڪڙيون
ڳاله	ڳالهيون	ٽوڪري	ٽوڪريون
اسڪولُ	اسڪولَ	آک	آکيون
ماڻهوُ	ماڻهوَ	چوڪرو	چوڪرا

JOIN FOR MORE!!!

مورتي	مورتيون	هلڪو	هلڪا
ٻولي	ٻوليون	شي ءَ	شيون
شڪل	شڪليون	ڪوسو	ڪوسا
ڪتابُ	ڪتابَ	فيصلو	فيصلا
نصيحت	نصيحتون	علامت	علامتون
سٽي	سٽيون	موچاري	موچاريون
ڏيئو	ڏيئرون	سهٽو	سهٽا
رانڊُ	رانڊَ	وفا	وفائون
اجهو	اجها	اجرڪ	اجرڪون
قلمُ	قلمَ	مڪ	مڪيون
سنهو	سنها	ڪنجي	ڪنجيون
سزا	سزائون	رانديڪو	رانديڪا
بيتُ	بيتَ	ڳوڙهو	ڳوڙها
ڪٽ	ڪٽون	ڪرسي	ڪرسيون
نلڪو	نلڪا	ترقي	ترقيون
قرضُ	قرضَ	حيلو	حيلا
مبارڪ	مبارڪون	دروازو	دروازا
عينڪ	عينڪون	بلبُ	بلبَ
واچ	واچون	ڪتي	ڪتيون

JOIN FOR MORE!!!

ٻڪري	ٻڪريون	پڪو	پڪا
ڏوٻي	ڏوٻي	ڀيڻ	ڀينرون
ڪنڌو	ڪنڌا	ڀت	ڀتيون
آنو	آنا	ملاڪڙو	ملاڪڙا
فضاء	فضائون	تحفو	تحفا
ٽوپي	ٽوپيون	پوشاڪ	وشاڪون
حڪومت	حڪومتون	ملڪُ	ملڪَ
ساءُ	سائرون	گورو	گورا
نغمو	نغما	حصو	حصا
ماني	مانيون	رسم	رسمون
ٽنگ	ٽنگون	تارو	تارا
ستارو	ستارا	خطاء	خطائون
آڪاٽي	آڪاٽيون	روزو	روزا

JOIN FOR MORE!!!

مذڪر جي مونث لکو:

مذڪر	مونث	مذڪر	مونث
ڪانُ	ڪانويلي	گهيٽو	رِڍ
گهوٽ	ڪنوار	ڀاءُ	ڀيڻ
ڪبوتر	ڪبوتري	ٻڪرُ	ٻڪري
مور	ڍيل	اُٺ	ڏاچي
حاجي	حاجياڻي	ڊاڪٽر	ڊاڪٽرياڻي
پيءُ	ماءُ	سوٽُ	سوٽِ
چگو	چگي	ناٺي	نُنهن
شاعر	شاعره/ياڻي	درزي	درزڻ
نينگر	نينگري	ڀاڻيجو	ڀاڻيجي
جيٺ	جيٺاڻي	واڍو	واڍياڻي
مالهي	مالهڻ	مالڪ	مالڪڻ
ڏاند	ڳئون	ڦُڦڙ	ڦُڦي
سُهرو	سَسِ	جهرڪ	جهرڪي
سانه.سانُ	سِينهن	شينهن	شينهڻ
پُٽ	ڌي	ماستر	ماسترياڻي
شهزادو	شهزادي	پاڏو	وڇ

JOIN FOR MORE!!!

ڏاگهو	ڏاگهي/گوري	سهٽو	سهٽي
گابو	گابي	پروفيسر	روفيسرياڻي
گدڙ	گداڙي	پائيتو	پائيتي
ڏير	ڏيرياڻي	ڌوبي	ڌوبڻ
ڇيلو	ڇيلي	مڪڙ	مڪڙي
ابو	امي	مڙس	زال
پُٽ	ڌي	هاٿي	هاٿڻ
ڪتو	ڪتي	ماسڙ	ماسي
فقير	فقيرياڻي	پيءُ	ماءُ
شاگرد	شاگردياڻي	نوڪر	نوڪرياڻي
پاڏيجو	پاڏيجي	ادو	ادي
ڏڳو	ڏڳي	ڳيرو	ڳيري
گهوڙو	گهوڙي	هرڻ	هرڻي
رڇ	رڇڻ	ماساتُ	ماساتِ
مرد	عورت	ماروٽُ	ماروٽِ

JOIN FOR MORE!!!

لفظ ضد

الفاظ	ضد	الفاظ	ضد
اُڌاري	نقدي	عجمي	عربي

حرام	حلال	آقا	ٻانها
انتها	ابتداء	پڇاڙي	اڳياڙي
ڪمال	زوال	اعليٰ	ادني
گهٽ	وڌ	ولادت	وصال
والد	والده	خلاف	حمايت
خادم	مخدوم	آڳي	نوڪر
اُڀ	ڀُون	ڀلي	بُري
ڪوڙي	سچي	ڪرم	ظلم
نيڪي	بدي	بلندي	پستي
برائي	ڀلائي	آسمان	زمين
رهبر	رهزن	صحيح	غلط
ڪاميابي	ناڪامي	سخي	بخيل
نيڪ	بد	کليل	بند
خوشي	غمي	ڳوٺن	شهرن
اميري	غريبي	ڀلي	بري
خاص	عام	مرڻ	جيئڻ
عوام	خواص	نئون	پراڻو
ڪاميابون	نا ڪاميون	قديم	جديد
پڪيون	ڪچيون	شهر	ڳوٺ

JOIN FOR MORE!!!

خراب	ستو	تڪرار	صُلح
جنگ	امن	نقصان	فائدو
خالي	ڀريل	سڃو	اڌُ
ملڪي	غير ملڪي	ڏيهه	پرڏيهه
ڳوڙ	سانت	تعريف	گِلا
گُل	ڪندو.خار	اُڇا	سادا
پُرِيرو	ويجهو	مهمان	ميزبان
ڏاريا	پنهنجا	آباد	غيرآباد
گهٽي	ٿوري	پيراندي	سيراندي
جهونن	نئون	ڪوسو	ٿڌو
منا	ڪتا	امرت	زهر
مڙس	زال	اڳهو	سگهو
اوير	سوير	عالم	جاهل

JOIN FOR MORE!!!

نظمن جا مرڪزي خيال

نظم: وائي آهيون الف آسري محمد مجيوسون

شاعر جو نالو: حضرت شاه عبداللطيف ڀٽائيؒ

هن نظم جو مرڪزي خيال هي آهي ته اسين الله تعالىٰ جي آسري تي آهيون. ۽ محمدجن کي پنهنجو آخري نبي پيشوا ڪري مڃيو آهي. هن دنيا جو وارث الله تعالىٰ آهي. جو ته الله تعالىٰ جو هن دنيا کي حڪم ڏنل آهي. هي ۽ دنيا فاني آهي. ۽ ٻن ڏينهن جي لاءِ آهي. انڪري ڪوڙ ڇڏي سادگي ۽ سان زندگي گذاريو.

JOIN FOR MORE!!!

نظم: نيڪي

شاعر جو نالو: محمد صديق مسافر

هن نظم جي مرڪزي خيال ۾ شاعر محمد صديق مسافر پنهنجي دل کي برائين کان پاڪ رکڻ ۽ نيڪي جي رستي تي هلڻ ۽ برائي جو جواب ڀلائي سان ڏيڻ .خلوص.عاجزي ۽ نيڪي ڪرڻ جو درس ڏنل آهي. ۽ انسان کي نياز ۽ نوڙت اختيار ڪرڻ گهرجي. الله تعالىٰ اسان کي توفيق ڏي ته سندس ذڪر سان پنهنجي دل کي ربّ جو گهر بڻايون.

نظم: دُعا

شاعر جو نالو: حڪيم فتح محمد سيوهاڻي

هن نظم جي مرڪزي خيال ۾ شاعر حڪيم فتح محمد سيوهاڻي الله تعالیٰ کان دُعا گهرڻ ٿا تہ اي مولا اسان جي دين ۽ ايمان جي سلامتي ۽ سڄي دنيا ۾ دينِ اسلام کي عروج نصيب ڪري ۽ تمام مسلمانن کي مصيبتن ۽ آفتن کان محفوظ رکي ۽ خوشحال بڻائي. دينِ اسلام جي ڪلمي پاڪ کي سموري دنيا ۾ بُلندي ۽ عروج عطا فرمائي.

JOIN FOR MORE!!!

نظم: سچل سرمست جا بيت

شاعر جو نالو: سچل سرمستؒ

هن نظم ۾ سنڌ جي مشهور بزرگ ۽ هفت زبان شاعر سچل سرمستؒ مرڪزي خيال ۾ سَسّي پنهون ءَ جي رومانوي داستان جو ذڪر ڪيل آهي. جنهن ۾ حقيقي محبوب الله تعالیٰ کي بڻائي پنهنجي محبوب جي بغير گذاريل زندگي ءَ جو ذڪر ڪيو آهي. پنهنجي محبوب جي بغير سَسّي بيمار ٿي چُڪي آهي ۽ محبوب جي واپس اچڻ تي تندرست ٿيڻ جي دعا ڪري ٿي. ۽ هي سبق ڏيندو آهي تہ محبت ڪرڻ وارا سدائين دل ۾ موجود رهندا آهن.

border education

نظم: ڏيئو

شاعر جو نالو: ليکراج ڪِشنچند عزيز

هي نظم ڏيئو جو مرڪزي خيال آهي. جنهن ۾ شاعر ليکراج ڪِشنچند عزيز انسانن کي ڏيئي جي زندگي ۽ مان سبق حاصل ڪرڻ لاءِ چوي ٿو. ته ڏيئو سڄي رات پوري سچائي سان گڏ امير. غريب. ڏاريا ۽ پنهنجا سيني جي راتين کي روشن ڪندو آهي. ڏيئي جي ٻرڻ سان ظلمت ختم ٿئي ٿي ۽ ڏيئو عاجزي اختيار ڪندي پنهنجي زندگي بچائي ٿو. ۽ رات جو رستي تي هلڻ واري مسافرن جي رهنمائي ڪندو آهي.

JOIN FOR MORE!!!

نظم: ٻڌايون سُک جو ڪو سنسار

شاعر جو نالو: عبدالڪريم گدائي

هن نظم جي مرڪزي خيال ۾ شاعرعبدالڪريم گدائي انسانن کي پاڻ ۾ حقارت . ڪدورت. ڪينو. بغض. حسد ۽ ذاتين پاتين جو فرق ختم ڪرڻ جو درس ڏنل آهي. چو ته اُهي سڀ جنگ ۽ فساد ۾ بيگناهن جو رَت وهي ٿو. ۽ ان نفرتن جي ڪري سڄي دنيا سڙي رهي آهي. دينِ اسلام به اسانکي پيار ۽ محبت جو درس ڏئي ٿو. انڪري پاڻ ۾ گوري ۽ ڪاري جو فرق ختم ڪري ڪو سک جو سنسار بڻائڻ لاءِ چيو آهي.

نظم: پيارا وطن

شاعر جو نالو: سليم ڳاڙهوي الهورايو مهر

هن نظم جو شاعر سليم ڳاڙهويالهورايو مهرمرڪزي خيال بيان ڪندي چئي ٿو ته هر انسان کي پنهنجي وطن سان محبت رکڻ گهرجي ۽ پنهنجي پياري وطن کي خوشحال آباد ۽ ترقي يافته بڻائڻ جي ڪوشش ڪرڻ گُهرجي.انڪري شاعر پياري وطن جي مٽان پنهنجي محبت جا سوين سلام پيش ڪري ٿو ۽ اللهﷻتعاليٰ کان دُعا ڪري ٿو.ته سندس رحمت جا ڪَڪرّ هميشه منهنجي پياري وطن تي وسندا رهڻ.

JOIN FOR MORE!!!

نظم: هاري

شاعر جو نالو: بردو سنڌي محمد رمضان

هي نظم هاري جو مرڪزي خيال آهي.جنهن ۾ شاعر بردو سنڌي هاري جي خدمات کي ڏسي سندس ڳُڻ ڳائيندو آهي ۽ سڄي دنيا کي ٻُڌائيندو آهي.ته هاري جي محنت جي انسانن جي بُک بيماري ۽ بدحالي جو خاتمو ٿئي ٿو ۽ ملڪ ۾ خوشحالي اچي ٿي..سندس انهي ۽ ڪم جي ڪري شاعر هاري کي هميشه خوشحال .تندرست ۽ سلامت رکڻ جي دُعا ٿو ڪري.

سبق: حجته الوداع وارو خطبو

هيٺين سوالن جا جواب ڏيو:

سوال ۱: پاڻ سڳورن ﷺ آخري حج ڪهڙي هجري سن ۾ ڪرڻ فرمايو؟

جواب: هجري ڏهين سال جي ذوالحج مهيني ۾ پاڻ سڳورن ﷺ جن عمرِ عزيز جو آخري حج ادا ڪيو.

سوال ۲: هن حج کي «حجته الوداع» چو تو چيو وڃي؟

جواب: هن حج کي «حجته الوداع» انڪري چيو وڃي ٿو ته هي حج نبي ڪريم ﷺ جي عمرِ عزيز جو آخري حج هو.

سوال ۳: پاڻ سڳورن ﷺ اسلامي برادري بابت ڪهڙو ارشاد فرمايو هو؟

جواب: پاڻ سڳورن ﷺ جن اسلامي برادري بابت ارشاد فرمايو ته سڀ مسلمان پاڻ ۾ ڀائر آهن ۽ سڀ هڪ برادري جهڙا آهن.

سوال ۴: نبي ڪريم ﷺ جن زالن، ٻارن، يتيمن ۽ مسڪينن واسطي ڪهڙيون نصيحتون ڪرڻ فرمايون؟

جواب: نبي ڪريم ﷺ جن زالن سان عدل، ٻارن سان پيار، يتيمن سان مهرباني ۽ مسڪينن جي سنڀال ڪرڻ لاءِ نصيحتون ڪرڻ فرمايون.

JOIN FOR MORE!!!

سبق: حضرت سلمان فارسيؓ

هيٺين سوالن جا جواب ڏيو:

سوال ۱: حضرت سلمان فارسيؓ ڪٿي جو رهاڪو هو؟

جواب: حضرت سلمان فارسيؓ اصفهان جي هڪ ڳوٺ جو رهاڪو هو.

سوال ۲: حضرت سلمان فارسيؓ حق ۽ سچ جي ڳولا لاءِ ڪهڙيون ڪوششون ڪيون؟

جواب: حضرت سلمان فارسيؓ حق ۽ سچ جي ڳولا لاءِ مختلف جاين تي ويا ۽ اسلامي تعليم کي عام ڪيو.

سوال ۳: اسلام قبول ڪرڻ کان پوءِ حضرت سلمان فارسيؓ ڪهڙيون خدمتون سر انجام ڏنيون؟

جواب: اسلام قبول ڪرڻ کان پوءِ حضرت سلمان فارسيؓ اسلامي احڪامن تي عمل ڪيو ۽ مداين جي گورنر جي عهدي تي پنهنجي خدمتون سر انجام ڏنيون.

سبق: حضرت امام جعفر صادقؓ

هيٺين سوالن جا جواب ڏيو:

سوال ١ :حضرت امام جعفر صادقؓ ڪهڙن استادن وٽ تعليم حاصل ڪئي ؟

جواب:حضرت امام جعفر صادقؓ پنهنجي ڏاڏي امام زين العابدينؒ ۽ والد امام باقرؒ جهڙي عظيم استادن وٽ تعليم حاصل ڪئي.

سوال ٢ :حضرت امام جعفر صادقؓ جن جا ڪهڙامشهور شاگرد ٿي گذريا آهن ؟

جواب:حضرت امام جعفر صادقؓ جا مشهور شاگرد امام ابو حنيفهؒ،امام مالڪؒ ۽ ڪيميادان جابر بن حيان ٿي گذريا آهن.

JOIN FOR MORE!!!

سبق: قائداعظمؒ جا ارشاد

هيٺين سوالن جا جواب ڏيو:

سوال ١ :قائداعظم شاگردن کي نصيحت ڪندي ڪهڙين ڳالهين ڏانهن سندس ڌيان ڇڪايو آهي ؟

جواب:توهان مستقبل جا معمار آهيو.ان لاءِ جيڪو ڪيو ڪم اوهان جي سر تي پيئو آهي. انڪي منهن ڏيڻ لاءِ پنهنجي شخصيت ۾ نظم و ضبط پيدا ڪريو ۽ مناسب تعليم ۽ موزون تربيت حاصل ڪريو.

سوال ٢ :سرڪاري ملازمين کي قائداعظم ڪهڙي هدايت ڪئي آهي ؟

جواب:جيڪڏهن اوهان واقعي پاڪستان جو وقار بلند ڪرڻ ٿا چاهيو ته اوهان کي ڪنهن به قسم جي دٻاءُ جي شڪار ٿيڻ نه گهرجي.پر ان جي بر عڪس عوام ۽ ملڪ جي سچي خادم جي حيثيت سان پنهنجا فرض بي خوفي سان پورا ڪندا رهو.

سوال ٣ : قائداعظم جي خيال موجب پاڪستان ڪهڙن مقصدن کي حاصل ڪرڻ لاءِ قائم ڪيو ويو آهي؟

جواب:مقصد اهو هو ته اسان اهڙي مملڪت جا مالڪ هجون، جتي اسين پنهنجي روايتن ۽ تمدني خصوصيتن مطابق ترقي ڪري سگهون ، جتي اسلام جي عدل ۽ هڪجهڙائي جي اصولن تي آزادي ۽ سان عمل ڪرڻ جو موقعو حاصل هجي.

سبق: اتحاد، تنظيم ۽ يقينِ محڪم

هيٺين سوالن جا جواب ڏيو:

سوال ١: اتحاد نه هئڻ ڪري قوم کي ڪهڙو نقصان ٿيندو ؟

جواب: اتحاد نه هئڻ ڪري قومون نيست ۽ نابود ٿي وينديون آهن.

سوال ٢: اتحاد مان ڪهڙا فائدا آهن؟

جواب: اتحاد جو سڀ کان وڏو فائدو هي آهي ته ميدان جنگ جو هجي يا راند جو. اسين اتحاد جي ذريعي ڪاميابي حاصل ڪري سگهجون ٿا.

سوال٣: تنظيم ڇو ضروري آهي؟

جواب: ڪنهن به عمل جي پورائي لاءِ تنظيم ضروري آهي.

سوال٤: يقينِ محڪم ڇا کي ٿو سڏجي؟

جواب: ارادي جي پختگي کي يقينِ محڪم ٿو سڏجي.

سبق: مولانا دين وفائي

هيٺين سوالن جا جواب ڏيو:

سوال ١: مولانا دين وفائي جي ننڍپڻ بابت اوهان کي ڪهڙي خبر آهي ؟

جواب: سندس ولادت ٢٧ رمضان المبارڪ ١٣١١ هجري مطابق ٤ اپريل ١٨٩٤ع تي سندس آبائي ڳوٺ ڪتي عرف نبي آباد تعلقي ڳڙهي ياسين ۾ ٿي. سندس والد جو نالو خليفو حڪيم گُل محمد هو. ۽ پاڻ ذات جو پتي هو. مولانا جي اوائلي تعليم سندس والد صاحب جي نظر هيٺ ٿي، جنهن ۾ فارسي ۽ جا ابتدائي ڪتاب پڙهيائين. اجا نون ورهين جي ڄمار ئس هيس ته پيءُ جو سايو سر تان کڄي ويس ۽ سندس پالنا جو سمورو بار سندس والده جي ڪلهن تي اچي پيو.

سوال ٢: مولانا دين وفائي کي ڪهڙن بزرگن جي ڪچهري مان فيض حاصل ٿيو؟

جواب: مولانا دين وفائي کي حجي حسن اللهﷻپاتائي ۽ علامه رشد الله شاه جهنڊي واري جي ڪچهري مان فيض حاصل ٿيو.

JOIN FOR MORE!!!

NEWTON'S INN COACHING CENTRE
A PROJECT OF WORLD WIDE EDUCATIONAL NETWORK

سوال ۳:مولانا دين وفائي جا ڪهڙا علمي يادگار موجود آهن؟

جواب:مولانا دين وفائي جا «الوحيد اخبار» توحيد رسالو ۽ ٽيهارو ڪتابَ اج تائين علمي يادگار طور موجود آهن.

سبق:مائي خيري

هيٺين سوالن جا جواب ڏيو:

سوال ۱:مائي خيري جي حياتي جو مختصر احوال ٻڌايو؟

جواب:سندس اصل نالو بيبي خيرالنساءَ هو.هن پنهنجي حياتي ۾ ايترا ته خير جا ڪم ڪيا جو ڪيس سڏيندائي «مائي خيري» هئا.هو ء ننڊي هوندي ڪان وني ڏادي ذهين ۽ هوشيار هئي.ڪيس علم سان نهايت گهڻو چاهه هو.ميرن جي حڪومت ۾ فارسي ۽ عربي جي تعليم رائج هئي.بيبي صاحبه نهايت لائق ۽ پرهيزگار استادن جي نظر داري ۽ هيٺ تعليم ورتي .ٿوري ئي وقت ۾ هن قرآن شريف پورو ڪري ورتو.

سوال ۲:هن ڪهڙا ڪهڙا خير جا ڪم ڪيا؟

جواب:هن قرضدارن جا قرض اداڪيا.غريبن جي شادي مرادي مهل مدد ڪئي، ڪيترائي ڳوٺن ۽ شهرن ۾ مسجدون ۽ مدرسا ٺهرايا ۽ کوهه کوٽايا ۽ اهڙن ٻين ڀلي جي ڪمن جو خيال رکندي هئي.

سوال۳:حيدرآباد ۾ سندس ڪهڙو يادگار آهي؟

جواب: حيدرآباد ۾ هڪ قبائين واري مسجد شريف سندس مشهور يادگار آهي.

سوال۴:سرندي واري عورتن خواهه مردن کي سندس حياتي مان ڪهڙو سبق سکڻ گهرجي؟

جواب:سرندي واري عورتن خواهه مردن کي سندس حياتي مان ٻين جي مدد ڪرڻ جو سبق سکڻ گهرجي.

سوال۵:مائي خيري ڪڏهن وفات ڪئي؟

جواب:مائي خيري پهرين رمضان المبارڪ سن ۱۲۷۲ هجري جي آڌي رات جو هن فاني دنيا مان رحلت ڪئي.

سوال٦:سندس مقبرو ڪٿي آهي؟

جواب:سندس مقبرو هالا جي پرسان خدا آباد ۾ آهي.

JOIN FOR MORE!!!

سبق: هنر دولت آهي

هيٺين سوالن جا جواب ڏيو:

سوال ١ : بيوه پنهنجي پٽ کي هنر سيکارڻ لاءِ ڪٿي وٺي وئي؟

جواب: بيوه پنهنجي پٽ کي هنر سيکارڻ لاءِ شهر وٺي وئي.

سوال ٢ : هوءَ پنهنجي پٽ کي ڪهڙي ڪاريگر وٽ وٺي وئي؟

جواب: هوءَ پنهنجي پٽ کي واڍي ڪاريگر وٽ وٺي وئي.

سوال٣ : واڍي مائي کي ڪهڙو شرط ٻڌايو؟

جواب: واڍي شرط ٻڌايو تہ آءُ ڇوڪري کي هن ڪوٺي ۾ بند ڪندس جيڪڏهن صبح تائين ڇوڪرو جيئرو رهيو تہ آءُ ڪيس شاگرد بڻائيندس.

سوال٤: ڇوڪري اُن جي هڏن مان ڇا ٺاهيا؟

جواب: ڇوڪري اُن جي هڏن مان چانور ٺاهيا.

JOIN FOR MORE!!!

سبق: خط

هيٺين سوالن جا جواب ڏيو:

سوال ١ : خط لکڻ جي شروعات ڪيئن ڪئي ويندي آهي؟

جواب: خط لکڻ جي شروعات بسم الله الرحمٰن الرحيم سان ڪئي ويندي آهي.

سوال ٢ : پنهنجي ائڊريس خط جي ڪهڙي پاسي لکڻ گهرجي؟

جواب: پنهنجي ائڊريس خط جي ساڄي پاسي لکڻ گهرجي.

سوال٣ : خط جنهن ڏانهن لکبو آهي ان جي مخاطب ٿيڻ واري ڀاڱي کي ڇا چئبو آهي؟

جواب: خط جنهن ڏانهن لکبو آهي ان جي مخاطب ٿيڻ واري ڀاڱي کي سرو چئبو آهي.

سوال٤: خط جنهن ڀاڱي ۾ احوال ڏبو آهي اُن کي ڇا چئبو آهي؟

جواب: خط جنهن ڀاڱي ۾ احوال ڏبو آهي اُن کي عبارت چئبو آهي.

سبق: بين الاقوامي عدالت

هيٺين سوالن جا جواب ڏيو:

سوال ۱: بين الاقوامي عدالت ڪهڙا ڪهڙا ڪم ڪندي آهي؟

جواب: بين الاقوامي عدالت ٻن ملڪن جا پاڻ ۾ تڪرار جو نبيرو ڪندي آهي.

سوال ۲: ڪهڙا ملڪ بين الاقوامي عدالت ڪان پنهنجا تڪرار نبيرائي سگهن ٿا؟

جواب: اُهي ملڪ بين الاقوامي عدالت ڪان پنهنجا تڪرار نبيرائي سگهن ٿا. جيڪا ان جا ميمبر آهن يا اُن جي دستور کي قبول ڪندا آهن.

سوال۳: بين الاقوامي عدالت جي ججن جي چونڊ ڪهڙي ريت ٿيندي آهي؟

جواب: بين الاقوامي عدالت جي ججن جي چونڊ گڏيل قومن جي جنرل اسيمبلي ۽ سلامتي ڪائونسل ۾ ٿيندي آهي.

JOIN FOR MORE!!!

سبق: اجرڪ

هيٺين سوالن جا جواب ڏيو:

سوال ۱: سنڌ جي ثقافت جي اهم سوکڙي ڪهڙي آهي؟

جواب: سنڌ جي ثقافت جي اهم سوکڙي اجرڪ آهي.

سوال ۲: اجرڪ کي عربن ۾ ڪهڙي نالي سان سڏيو ويندو آهي؟

جواب: اجرڪ کي عربن ۾ «ازرق» جي نالي سان سڏيو ويندو آهي.

سوال ۳: اجرڪ ڪيترن مختلف مرحلن مان گذري مڪمل ٿئي ٿي؟

جواب: اجرڪ چوڏهن مختلف مرحلن مان گذري مڪمل ٿئي ٿي.

سوال ۴: ڊزائين ۽ رنگ جي لحاظ کان اجرڪ جا گهڻا قسم آهن؟

جواب: ڊزائين ۽ رنگ جي لحاظ کان اجرڪ جا قسم ڏهن کان مٿي آهن.

سوال ۵: اجرڪ سنڌ جي ڪهڙن شهرن ۾ ٺهي ٿي؟

جواب: اجرڪ گهڻو ڪري سنڌ جي لاڙ وارن شهرن ۾ ٺهي ٿي.

NEWTON'S INN COACHING CENTRE
A PROJECT OF WORLD WIDE EDUCATIONAL NETWORK

سوال٦: اجرڪ جا ڪهڙا چار رنگ ٿيندا آهن؟

جواب: اجرڪ جا چار رنگ ٿيندا آهن. ڪارو. اڇو. نيرو ۽ ڳاڙهو.

سبق: ميرن جي دربار

هيٺين سوالن جا جواب ڏيو:

سوال ١: ميرن جي دربار جو ذڪر برنس ڪهڙي ڪتاب ۾ ڪيو آهي؟

جواب: ميرن جي دربار جو ذڪر برنس پنهنجي ڪتاب سفر نامي ۾ ڪيو آهي.

سوال ٢: ميرن جي دربار جو سنڌُ ڪهڙي قسم جو هو؟

جواب: ميرن جي دربار جو سنڌُ صاف سٿرو ۽ نظم وضبط واري قسم جو هو.

سوال٣: ميرن جي پوشاڪ ڪهڙي قسم جي هئي؟

جواب: ميرن جي پوشاڪ سهڻي. اُڇي ۽ زرق برق قسم جي هئي.

سوال٤: ميرن جي اخلاق بابت برنس ڇا لکيو آهي؟

جواب: ميرن جي اخلاق بابت برنس لکيو آهي ته سنڌ جا حاڪم ۽ مير سُڌريل. نيڪ خصلت ۽ صفائي سُٺائي وارا هئا.

JOIN FOR MORE!!!

سبق: ڪينجهر ڍنڍ

هيٺين سوالن جا جواب ڏيو:

سوال ١: ڪينجهر لفظ جي معنيٰ ڇا آهي؟

جواب: ڪينجهر لفظ جي معنيٰ گهٽائي آهي.

سوال ٢: ڪينجهر ڍنڍ تي اهو نالو ڪيئن پيو؟

جواب: ڪينجهر هڪ مهاڻو هو. انهي جي نالي تي هن ڍنڍ جو نالو پيو.

سوال٣: ڪينجهر لڳڻ اصطلاح جي معنيٰ ڪهڙي آهي؟

جواب: ڪينجهر لڳڻ اصطلاح جي معنيٰ آهي سر سبز ٿيڻ ۽ آباد ٿيڻ.

سوال٤: حضرت شاه عبداللطيف ڀٽائيؒ ڪينجهر جو ذڪر ڪهڙي سُر ۾ ڪيو آهي؟

جواب: حضرت شاهه عبداللطيف ڀٽائيءَ ڪينجهر جو ذڪر پنهنجي خاص سُر ڪاموڏ ۾ ڪيو آهي.

سوال٥: نوري جي قبر ڪٿي آهي؟

جواب: نوري جي قبر ڪينجهر ڍنڍ جي وچ ۾ هڪ ٽڪري تي آهي.

سبق: سنڌي ادب جي مختصر تاريخ

هيٺين سوالن جا جواب ڏيو:

سوال١: عربن جي دور ۾ سنڌي ادب جا ڪهڙا اُهڃاڻ ملن ٿا؟

جواب: عربن جي دور ۾ قرآن شريف جو سنڌي زبان ۾ ترجمو ٿيو هو. ۽ ان ڳالهه مان سنڌي ادب جي هجڻ جي خبر پوي ٿي.

سوال٢: سومرن جي دور جون سنڌي ادب بابت ڪهڙيون ڳالهيون معلوم ٿيون آهن؟

جواب: سومرن جي دور ۾ به سنڌي ادب موجود هو. اخلاقيات ۽ روحانيت جا سبق سومرن جي سورهيائي جو ذڪر به بيتن ۾ ڪيو ويو هو.

سوال٣: ڪلهوڙن جي دور کي سنڌي ادب جو سُونهري دور ڇو ٿو سڏيو وڃي؟

جواب: ڪلهوڙن جي دور ۾ اسڪي سنڌي زبان جي عظيم ترين شاعر شاهه عبداللطيف ڀٽائيءَ ملن ٿا. انڪري هن دور کي سونهري دور سڏجي ٿو.

سوال٤: ٽالپرن جي دور ۾ ڪهڙا مشهور شاعر ٿي گذريا آهن؟

جواب: ٽالپرن جي دور ۾ سچل سرمستءَ ۽ سيد ثابت علي شاهه مشهور شاعر ٿي گذريا آهن.

سوال٥: سيد ثابت علي شاهه ڪهڙي قسم جو شعر چيو آهي؟

جواب: سيد ثابت علي شاهه مرثيه گوئي راري صنف ۾ شعر چيو آهي.

سوال٦: انگريزن جي اوائلي دور ۾ ڪهڙا ليکڪ ٿي گذريا آهن؟

جواب: انگريزن جي اوائلي دور ۾ مُنشي اُڌارام. شَمسُ العُلماءَ . مرزا قليچ بيگ ۽ ڊاڪٽر گربخشاڻي جهڙا مشهور ليکڪ ٿي گذريا آهن.

JOIN FOR MORE!!!

سبق: رڍپچاءُ

هيٺين سوالن جا جواب ڏيو:

سوال ١ :سُٺي رڍپچاءُ ڪندڙ جون وصفون ٻُڌايو؟

جواب:سُٺي رڍپچاءُ ڪرڻ واري ۾ هي ٽي وصفون ٿينديون آهن. صفائي.سنڀالڻ وقت جي پابندي.

سوال ٢: رڍپچاءُ ۾ ڪاڌي پيتي جا ٿانوَ ڪهڙي ريت صاف ڪرڻ گهرجن؟

جواب: رڍپچاءُ ۾ ڪاڌي پيتي جي ٿانونَ کي چارسان ملي سُٺي ريت صاف ڪرڻ گهرجن.

JOIN FOR MORE!!!

سبق: ٻه ته ٻارهن

هيٺين سوالن جا جواب ڏيو:

سوال ١ :سليم وڏيڪ ڇونه پڙهي سگهيو؟

جواب:سليم جي گهرو حالت ٺيڪ نه هئي انڪري هو وڏيڪ نه پڙهي سگهيو.

سوال ٢ :ارشد جڏهن ڳوٺ پهچي ٻنين تي پهتو ته اُتي ڇا ڏٺائين؟

جواب:ارشد جڏهن ڳوٺ پُهچي ٻنين تي پهتو ته اُتي ويراني ڪان سواءِ ڪجهه به نه ڏٺائين.

سوال٣: ڳوٺ جي تباهي ڏسي ارشددل ۾ ڪهڙو فيصلو ڪيو؟

جواب: ڳوٺ جي تباهي ڏسي ارشددل ئي ۾ پنهنجي ڳوٺ کي بچائڻ جو فيصلو ڪيو.

سوال٤: سليم ۽ ارشد ڌاڙيلن جو خاتمو ڪيئن آندو؟

جواب:سليم ۽ ارشد هٿيار بند ڳوٺاڻا ۽ انتظاميه جي مدد سان ڌاڙيلن جو خاتمو ڪيو.

سبق: نصرپور

هيٺين سوالن جا جواب ڏيو:

سوال ١ :نصر پور شهر ڪهڙي ضلعي ۾ آهي؟

جواب: نصر پور شهر مٽياري ضلعي ۾ ٦ ميلن جي مفاصلي تي آهي.

سوال ٢ : نصر پور شهر ڪنهن ٻڌايو هو؟

جواب: نصر پور شهر نصير مُهاڻي ٻڌايو هو ۽ ڪنهن جو چوڻ آهي ته فيرز شاه تُغلق جي هڪ امير نصير ٻڌايو هو.

سوال٣ : نصر پور شهر ڪهڙي هُنرن جي ڪري مشهور هو ؟

جواب: نصر پور شهر ڪپڙي اُٽڻ جي هنر ڪري مشهور هو.

سوال٤:نصر پور شهر ۾ ڇا جا آڏاٽا هئا؟

جواب: نصر پور شهر ۾ ڪپڙي اُٽڻ جا ڪيترائي آڏاٽا هئا.

سوال٥: ڪلهوڙن جي آخري ڏينهن ۾ نصر پور شهر ۾ ڪنهن قُرلُٽ ڪئي هئي؟

جواب: ڪلهوڙن جي آخري ڏينهن ۾ نصر پور شهر ۾ مدد خان پٺاڻ قُرلُٽ ڪئي هئي.

سوال٦: ڪافي ۽ جو بادشاه ڪنهن ڪي چيو وڃي ٿو؟

جواب: ڪافي ۽ جو بادشاه مصري شاه ڪي چيو وڃي ٿو.

JOIN FOR MORE!!!

سبق: جيڪو راڄ ڪري پاڪ

هيٺين سوالن جا جواب ڏيو:

سوال ١ : بادشاه پهريون پيرو خواب ڪهڙو لڌو؟

جواب: بادشاه پهريون پيرو خواب ۾ لومڙي ڏٺي هئي.

سوال ٢ : ڪُزمي ڪي خواب جو تعبير ڪنهن ٻُڌايو هو؟

جواب: ڪُزمي ڪي خوابن جو تعبير واسينگ نانگ ٻُڌايو هو.

سوال٣ : بادشاه ٻيون پيرو ڪهڙو خواب لڌو؟

جواب: بادشاه ٻيون پيرو خواب لڌو ته سندس سمهڻ واري ڪمري ۾ هڪڙي اگهاڙي ترار لٽڪي رهي هئي.

سوال٤: بادشاه ٽيون پيرو خواب ۾ ڇا ڏٺو؟

جواب: بادشاه ٽيون پيرو خواب ۾ ڍڳي ڏٺي هئي.

سوال٥: نانگ ڪهڙي شرط تي ڪزمي ڪي خوابن جو تعبير ٻڌايو؟

جواب: نانگ انعام جو اڌ حصو ڏيڻ جي شرط تي ڪڙمي کي خوابن جو تعبير ٻڌايو.

سوال٦: هن آڪاڻي مان ڪهڙي نصيحت ملي ٿو؟

جواب: هن آڪاڻي مان اسانکي اها نصيحت ملي ٿي ته ملڪي حالتن جو اثر رعايا تي پوندو آهي. انڪري جهڙو راج تهڙو ياڳ ۽ جهڙي راجا تهڙي پرجا.

نظم: آهيون الف آسري محمد ﷺ محبوسون (وائي)

هيٺين سوالن جا جواب ڏيو:

سوال ١: اُپ ۽ پون ڪنهن خلقيا آهن؟

جواب: اُپ ۽ پون ڏڻي تعاليٰ خلقيا آهن.

سوال ٢: هي ۽ ڪوڙي دنيا گهٽا ڏينهن آهي؟

جواب: هي ۽ ڪوڙي دنيا ڏون ڏينهن جي لاءِ آهي.

سوال ٣: اسين ڪنهن جي آسري آهيون؟

جواب: اسين ڏڻي تعاليٰ جي آسري آهيون.

نظم: نيڪي

هيٺين سوالن جا جواب ڏيو:

سوال ١: شاعر خدا جو گهر ڪهڙي دل کي ٿو سڏي؟

جواب: شاعر خدا جو گهر اهڙي دل کي ٿو سڏي جنهن دل ۾ ڪرم، لطف ۽ نيڪي سمايل آهي.

سوال ٢: پيو نمبر رباعي ۾ ڪهڙي نصيحت سمايل آهي؟

جواب: پيو نمبر رباعي ۾ بُرائي جو جواب ڀلائي سان ڏيڻ جي نصيحت سمايل آهي.

سوال ٣: بُلندي حاصل ڪرڻ لاءِ شاعر ڪهڙي صلاح ٿو ڏيئي؟

جواب: بُلندي حاصل ڪرڻ لاءِ شاعر اسانکي سدائين نوڙي هلڻ جي صلاح ٿو ڏيئي.

JOIN FOR MORE!!!

نظم: دُعا

هيٺين سوالن جا جواب ڏيو:

سوال ۱ :شاعر اللہ تعالیٰ کان ڪهڙي دُعا ٿو گهري؟

جواب:شاعر هن نظم ۾ پنهنجي دين ۽ ايمان جي سلامتي ۽ مسلمانن جي عزت ۽ آبرو جي حفاظت لاءِ دُعا ٿو ڪري.

سوال ۲ :اسلام جي ڪلمي لاءِ شاعر ڪهڙي دُعا ٿو گُهري؟

جواب:شاعر مذهبِ اسلام جي ڪلمي پاڪ جي شان بلند ۽ بالا رکڻ لاءِ جي دُعا گهري ٿو.

سوال۳ :قوم جي لاءِ شاعر جي دل ۾ ڪهڙي سوال ٿا اُڀرن؟

جواب: قوم جي لاءِ شاعر جي دل ۾ اِهي سوال اُڀرن ٿا ته اي مولا اسان جي قوم مسڪين ۽ غمگين آهي.قرض ۽ مرض ۾ مبتلا آهي.تون اسان سان راضي ٿي تمام مشڪلات سان آزاد ڪري ڇڏ.

JOIN FOR MORE!!!

نظم: سچل سرمستؒ جا بيت

هيٺين سوالن جا جواب ڏيو:

سوال ۱ :حضرت سچل سرمستؒ جي «هوت» مان مراد ڪهڙي آهي؟

جواب: حضرت سچل سرمستؒ جي «هوت» مان مراد محبوب جي آهي.

سوال ۲ :پنهنجي محبوب جي انتظار ۾ شاعر جو وقت ڪيئن ٿو گذري؟

جواب: پنهنجي محبوب جي انتظار ۾ شاعر جو وقت راهه نهاريندي ٿو گذري.

سوال۳ :پُنهون ءَ جي جدائي ءَ ۾ سسّي کي ڀنڀور شهر ڪيئن ٿو نظر اچي؟

جواب: پُنهون ءَ جي جدائي ءَ ۾ سسّي کي ڀنڀور شهر بي لذت ۽ ويران نظر اچي ٿو.

نظم: ڏيئو

هيٺين سوالن جا جواب ڏيو:

سوال ۱ : ڪڪائن گهرن کي ڪير روشن ڪري ٿو؟

جواب: ڪڪائن گهرن کي ڏيئو روشن ڪري ٿو.

سوال ۲ : ڏيئي ۾ ڪهڙي چڱائي رکيل آهي؟

جواب: ڏيئي ۾ اها چڱائي رکيل آهي تہ هو پاڻ جلي ٻين کي سُهائي (روشني) ڏئي ٿو.

سوال۳ : ڏيئي وٽ نوڙت جي ڪهڙي نشاني آهي؟

جواب: ڏيئو تيز هوائن ۾ نوڙت جو اظهار ڪندي پنهنجي لاٽ کي جهڪائي زندگي بچائي ٿو.

سوال۴: شعر جي آخري ٻن سٽن مان ڪهڙي نصيحت ملي ٿي؟

جواب: شعر جي آخري ٻن سٽن مان اسانکي پنهنجي تڪليف کي ڀُلائي ٻين جي مدد ڪرڻ جي نصيحت ملي ٿي.

نظم: ٿابيون سک جو ڪوهسار

هيٺين سوالن جا جواب ڏيو:

سوال ۱ : جنگ ۽ فساد جو باعث ڪهڙيون ڳالهيون آهن؟

جواب: ذاتيون پاتيون فخر وڏايون ۽ رنگ ونسل جو پرچار جنگ ۽ فساد جو باعث آهن.

سوال ۲ : نفرت جي پرچار جو ڪهڙو نتيجو نڪتو آهي؟

جواب: جنگ ۽ جدل و انسانن جا قتل نفرت جي پرچار جو نتيجو نڪتو آهي.

نظم: پيارا وطن

هيٺين سوالن جا جواب ڏيو:

سوال ١ :شاعر جان جو جياپو ڪنهن کي ٿو سڏي؟

جواب:شاعر جان جو جياپو پياري وطن کي ٿو سڏي.

سوال ٢ :شاعر ڪنهن جي مٿان سر ساهه گهورڻ ٿو گهري؟

جواب:شاعر پنهنجي پياري وطن جي مٿان سر ۽ ساهه گهورڻ ٿو گهري.

سوال٣ :شاعر وطن کي ڪهڙي دعا ٿو ڪري؟

جواب:شاعر وطن کي تمام شهر ۽ ڳوٺ آباد رهن ۽ رحمت جا ڪڪر ان تي هميشه وسندا رهڻ جي دعا ٿو ڪري.

JOIN FOR MORE!!!

نظم: هاري

هيٺين سوالن جا جواب ڏيو:

سوال ١ :شاعر ملڪ مٽي جا جي جيارا ڪنهن کي ٿو سڏي؟

جواب:شاعر ملڪ مٽي جا جي جيارا هاري کي ٿو سڏي.

سوال ٢ : هاري جي محنت ڪهڙو رنگ لڳائي ٿي؟

جواب: هاري جي محنت خوشحالي جو رنگ لڳائي ٿي.

سوال٣ :سَلي سَلي جي سنيا رسان ڇا ٿو ٿئي؟

جواب:سَلي سَلي جي سنيا رسان پيداوار وڌندي آهي.

سوال٤:شاعر هاري ۽ کي ڪهڙي دعا ٿو ڪري؟

جواب: هن نظم ۾ شاعر هاري کي سدائين زنده سلامت ۽ تندرست رهڻ جي دُعا ٿو ڪري.

سمجهاڻي

هيٺ ڏنل شعرن جي تشريح نظم ۽ شاعر جي حوالي سان لکو.

نظم: آسون الف آسري، محمد محبوب

شعر۱: جن جو وارث تُون اَلا سي ڪيئن رهندا نيڻ منهنجا،

آگي اُپ خلقيا ، پلي خلقيائين پُون،

جن جو وارث تُون!

JOIN FOR MORE!!!

حوالو نظم ۽ شاعر: هي شعر اسان جي نائين ڪلاس جي آسان سنڌي ڪتاب جي نظم «وائي» کان ورتل آهي. جنهن جو شاعر حضرت شاهه عبداللطيف ڀٽائي رحه آهي.

سمجهاڻي: هن بيت ۾ شاعر صاحب فرمائي ٿو ته اي اللهﷻتعالىٰ جنهن شيءِ جو خالق تون آهين ته اُنهن کي ڏسڻ کان سواءِ منهنجون اکيون ڪيئن رهي سگهنديون. تون پنهنجي قدرت سان ڀرين آسمان ٺاهيو ۽ پوءِ خوبصورت زمين. بيشڪ تون اسان جو خالق ۽ مالڪ آهين.

شعر۲: جوڙيائين جهان کي ، چئي ڪُن فيڪون،

جن جو وارث تُون!

سمجهاڻي: هن بيت ۾ شاعر صاحب فرمائي ٿو ته اللهتعالىٰ هن دنيا کي ڪُن فيڪون يعني (ٿي يا ٿي پوي) چئي ٺاهيو آهي. بيشڪ تون اسان جو خالق ۽ مالڪ آهين ۽ سڄي دنيا ۽ ڪائنات جو وارث آهين.

شعر۳: ڪوڙي دُنيا ڪُوڙا پسارا • ڏينهن مڙوئي ڏون،

جن جو وارث تُون!

سمجهاڻي: هن بيت ۾ شاعر صاحب فرمائي ٿو ته هي دنيا ڪوڙي اٿس. هن دنيا ۾ تمام نظارا ۽ اسان جا پسارا عارضي آهن. زندگي ۽ صرف ٻن ڏينهن جي آهي ۽ اسان جو خالق ۽ مالڪ اهوئي رب آهي.

شعر۳: آهيون الف آسري، محمد مجيوسون،

جن جو وارث تُون!

سمجهاڻي: هن بيت ۾ شاعر سائين فرمائي ٿو ته اسين سڀ الله تعاليٰ جي اُميد جي آسري آهيون. ۽ محمد ﷺ جن کي پنهنجو آخري نبي ﷺ ۽ پيشوا مڃيو آهي. بيشڪ اسان جو خالق ۽ مالڪ اهوئي رب آهي.

نظم: دُعا

شعر۱: اسان جي دينِ ايمان کي سلامت رک، خداوند،

بچائج تون مسلمانن جي عزت آبرو هر جا.

حوالو نظم ۽ شاعر: هي شعر اسان جي نائين ڪلاس جي آسان سنڌي ڪتاب جي نظم «دُعا» کان ورتل آهي. جنهن جو شاعر حڪيم فتح محمد سيوهاڻي (عباسي) آهي.

سمجهاڻي: هن شعر ۾ شاعر حڪيم فتح محمد سيوهاڻي الله تعاليٰ کان دعا گهرندي فرمائي ٿو ته اي مولا اسان جي دين ۽ ايمان کي سلامت رک ۽ دنيا ۾ جتان به مسلمان موجود آهن. اُنهن جي عزت ۽ آبرو کي محفوظ رک.

شعر۲: اسان کي ڏي خدا توفيق طاقت همت ۽ حشمت

اسان مان ڪي اَڳين جهڙا عجب انسانَ ڪر پيدا

سمجهاڻي: هن شعر ۾ شاعر حڪيم فتح محمد سيوهاڻي الله تعاليٰ کان دعا گهرندي فرمائي ٿو ته اسان مسلمانن کي پنهنجي جيڪي جي راهه تي هلڻ جي توفيق همت ۽ حشمت ڏي. ته اسان مان اَڳين جهڙا عظيم انسان پيدا ٿين. جن جو رُعب اڄ به دنيا ۾ موجود آهي.

شعر۳: سڄي دنيا ۾ رک اسلام کي تون اوچ عزت سان،

خدا اسلام جي ڪلمي کي سنڌو تون شان رک بالا!

سمجهاڻي: هن شعر ۾ شاعر حڪيم فتح محمد سيوهاڻي الله تعاليٰ کان عرض ڪري ٿو ته اسان جي دينِ اسلام کي ڪائنات ۾ اوچ عطاءَ فرماءِ ۽ اسان جي ڪلمي پاڪ جي شان بُلند ۽ بالا رک.

JOIN FOR MORE!!!

NEWTON'S INN COACHING CENTRE
A PROJECT OF WORLD WIDE EDUCATIONAL NETWORK

شعر۴: هميشه شال دنيا ۾ جهندو اسلام جو جهولي،

جتي ڀي سو وڃي پُهچي، رهي قائم اُتي برپا!

سمجهاڻي:

هن بيت ۾ شاعر حڪيم فتح محمد سيوهاڻي فرمائي ٿو ته اي **الله**تعالىٰ تون مذهبِ اسلام جي جهنڊي کي هميشه اُچو رکجان. دنيا جي جنهن حصي ۾ به اسلام جو جهنڊو پهچي اُتي هميشه لاءِ قائم ودائم رهي.

شعر۵: **اسان جي قوم ٿي مسڪين، اسان جي قوم ٿي غمگين،**

تون ٿين تن جو شال حامي ٿين، ڪرين تن کي تون ڀي ڀلا!

سمجهاڻي: هن شعر ۾ شاعر حڪيم فتح محمد سيوهاڻي **الله**تعالىٰ کان دُعا ڪري ٿو ته اي **الله** اسان جي قوم مسڪين ۽ غمگين آهي. تون سندس مددگار ٿي ڪيس. تمام مشڪلات کان آزاد ڪري ڇڏ.

شعر۶: *اسان جي قوم کي آزاد ڪر، قرض ۽ مرض کان،*

اسان جي قوم کي آباد ۽ دلشاد ڪر مولا!

سمجهاڻي: هن شعر ۾ شاعر حڪيم فتح محمد سيوهاڻي **الله**تعالىٰ جي در تي عرض ڪندي فرمائي ٿو ته اي مولا اسان جي قوم قرض ۽ مرض ۽ بيمارين ۾ مبتلا ٿي وئي آهي. تون انهن کان راضي ٿي ان مصيبتن کان آزاد ڪري خوشحالي عطا ڪر.

شعر۷: دفع سڀ انتظاري ڪر، پري سڀ بيقراري ڪر،

خزان مان تون بهاري ڪر، ته ٿيون سر سبز ۽ سرها!

سمجهاڻي: هن شعر ۾ شاعر حڪيم فتح محمد سيوهاڻي **الله**تعالىٰ جي در تي عرض ڪندي فرمائي ٿو ته اي مولا اسان جون بيقرايون ۽ انتظار ختم ڪر ۽ اسان جي بدحال کي خوشحالي ۾ بدلاءِ. جيئن اسان خوشحالي ۽ آرام سان زندگي گذاريون.

JOIN FOR MORE!!!

نظم: نيڪي

بند ۱: **«دل»**

جو طلب ڪرم لطف عطا جو گهر ٿيو، ٿي جاءِ تسليم جي رضا جو گهر ٿيو،
نيڪيءَ جي ٿي جاءِ «مسافر» جا دل، سا دل ته قسم رب جو خدا جو گهر ٿيو!

حوالو نظم ۽ شاعر: هي شعر اسان جي نائين ڪلاس جي آسان سنڌي ڪتاب جي نظم «نيڪي» کان ورتل آهي. جنهن جو شاعر جنهن جو شاعر محمد صديق مسافر آهي.

JOIN FOR MORE!!!

سمجهاڻي: هن شعر ۾ شاعر محمد صديق مسافر فرمائي ٿو ته جيڪا دل پنهنجي اندر ۾ ٻين کي خوشي ۽ سڪون جهڙا جذبا رکي ٿي. اُها دل اللّٰه تعالىٰ جي رضامندي جو گهر بڻجي وڃي ٿو. ٻئي سٽن ۾ شاعر اللّٰه تعالىٰ جي قسم کڻي فرمائي ٿو ته جيڪا دل ۾ نيڪي ويٺل آهي دراَصل اها دل اللّٰه سائين جو گهر بڻجي چُڪي آهي.

بند ۲: **«نيڪي»**

مون سان جي ڪٿي ڪو به برائي ٿو ڪري، دل منهنجي برائيءَ سان نه ته به اُن کي ٻري،
آءُ ان سان به دل سان ڪندس پيو نيڪي، توفيق جو هٿ شال خداوند ڏيئي!

سمجهاڻي: هن شعر ۾ شاعر محمد صديق مسافر فرمائي ٿو ته منهنجي دل ان شخص کان بُرائي ڪرڻ لاءِ راضي نه ٿيندي جيڪو شخص مون سان بُرائي ڪري ٿو. اللّٰه تعالىٰ مونکي توفيق ڏئي ته آءُ ان شخص کان ڀلائي ڪندو رهان. جيڪو مون سان برُائي ڪندو هجي.

بند ۳: **«نياز ۽ نوڙت»**

جي توکي «مسافر» ارجمندي گهرجي، جي توکي دنيا ۾ حق پسندي گهرجي،
رک جان ۽ دل سان خاڪساريءَ جي رات، نوڙيءَ مل جي توکي بلندي گهرجي!

سمجهاڻي: هن شعر ۾ شاعر محمد صديق مسافر انسانن سان مخاطب ٿيندي چوي ٿو ته جيڪڏهن انسان کي دنيا ۾ حق پسندي ۽ فضيلت گهرجي ته ڪيس پنهنجو ڪردار اعلىٰ نموني جو رکڻ

گهرجي. جيڪڏهن تون دنيا ۾ بلند رُتبو چاهين ٿو ته پنهنجو ادب ۽ اخلاق بلند ڪر.

نظم: ڏيئو

بند ۱:

ڪکائن گهرن کي تون روشن ڪرين ٿو، غريبن جي جهوپڙن کي گلشن ڪرين ٿو،
لٽي سج جهان پنهنجو جوبن ڪرين ٿو، سحر تائين هر جاءِ نشيمن ڪرين ٿو!

حوالو نظم ۽ شاعر:

هي بند اسان جي نائين ڪلاس جي آسان سنڌي ڪتاب جي نظم «ڏيئو» کان ورتل آهي. جنهن جو شاعر ليکراج ڪشنچند عزيز آهي.

سمجهاڻي: هن بند ۾ شاعر ليکراج ڪشنچند عزيز ڏيئي کان مخاطب ٿيندي چوي ٿو ته اي ڏيئا تون غريبن ۽ فقيرن جي ڪکائن گهرن کي پنهنجي روشني سان باغيچي جهڙو بڻائي ڇڏين ٿو. ۽ سج لهندي پنهنجي جوبن (جواني) يعني روشني کي ظاهر ڪرين ٿو ۽ صبح تائين هر جاءِ کي نشيمن ڪرين ٿو.

بند ۲: **مزورن ۽ ڪڙمين سان همڪار آهين، فقيرن جي مجلس جو سينگار آهين،**
سڄي تون پين کي ڏئين ٿو سهائي، رکيل تو ۾ ڪيڏي نه آهي چڱائي!

سمجهاڻي: هن بند ۾ شاعر ليکراج ڪشنچند عزيز ڏيئي سان مخاطب ٿيندي چوي ٿو ته اي ڏيئا تون رات جي وقت ۾ فقيرن جي ڪچهرين جي رونق بڻيل آهين. مزورن ۽ ڪڙمين سان هر ڪم ۾ گڏ آهين. انڪري ڏيئا تون ۾ سچائي رکيل آهي. ته تون پاڻ سڙي پين کي روشني پُهچائين ٿو.

بند ۳:

ٻڏي کان مُنجهيل جي ڪرين رهنمائي، ڏيا تو ۾ آهي سراسر سچائي،
سچو دوست دشمن لئي دلسوز آهين، سچائي ۽ سان سڀ جو سڀ اندوز آهين!

سمجهاڻي: هن بند ۾ شاعر ليکراج ڪشنچند عزيز ڏيئي سان مخاطب ٿيندي چوي ٿو ته اي ڏيئا تون ۾

آهين. دوست هجي يا دشمن تون پنهنجي سُهائي ذريعي سڀني جو ساٿ ڏيندو آهين.

بند: ۴

ملڻ ڏين ٿو ڪم ڪار ۾ تون با محنت، پر سان تنهنجي ٿئي دفع ظلمت،

نه پنهنجي پرائي جو ڪارين تفاوت، رکين قلب ۾ ڪا نه ڪنهن ڳالهه ڪدورت!

سمجهاڻي: هن بند ۾ شاعر ليکراج ڪشنچند عزيز ڏيئي سان مخاطب ٿيندي چوي ٿو ته اي ڏيئا تون رات جي وقت ماڻهن جي ڪم ڪار ڪرڻ ۾ مدد ڪرين ٿو. جو ته تنهنجي پرڻ سان اونده (ظلمت) غائب ٿي وڃي ٿو. انهيءَ ڪري ته تون پنهنجي پرائي جو فرق نٿو رکين ۽ هر ڪنهن جو هڪجهڙو ساٿ ڏئين ٿو.

بند: ۵ سعادت جو بيشڪ تون آهين ستارو، ڏيا تون ٿو لاهين جهان تان انڌارو،

هوا سان سر لاٽ جو تو جهڪائين، ٿو نوڙت ڪندي پنهنجي جيوت بچائين.

سمجهاڻي: هن بند ۾ شاعر ليکراج ڪشنچند عزيز ڏيئي سان مخاطب ٿيندي چوي ٿو ته اي ڏيئا تون ڪاميابي جي نشاني آهين. جو ته تون پنهنجي روشني سان دنيا مان انڌارو ختم ڪرين ٿو. اي ڏيئا تون ان تيز هوائن ۾ پنهنجي لاٽ کي جُهڪائين ٿو ۽ اهڙي طرح عاجزي اختيار ڪندي پنهنجي جيوت بچائين ٿو.

بند: ٦ حياتيءَ جو مقصد سچو تو ٻڌائين، پتنگن کي پنهنجو ٿو تن من جلائين،

جلي جي پتن کي سُهائو ڏين ٿا، لکين کهوڙن تان پتنگا گهين ٿا!

سمجهاڻي: هن بند ۾ شاعر ليکراج ڪشنچند عزيز ڏيئي سان مخاطب ٿيندي چوي ٿو ته اي ڏيئا تون پنهنجي جان ساڙي پين تائين سُهائي پهچائين ٿو ۽ اسانکي زندگي جو اصل مقصد ٻُڌائين ٿو. ته هي زندگي پين کي آرام ۽ سڪون پهچائڻ لاءِ هئڻ گهرجي. تنهنجي ان عمل تي لکين پروانا تون تي هر وقت قربان ٿيڻ لاءِ تيار رهن ٿا.

JOIN FOR MORE!!!

نظم: ٻانهون سُک جو ڪوهسار

شعر ١: ڪنهن سان حقارت ڇا جي؟ انسان سان نفرت ڇا جي؟
ڪينو ساڙ ڪدورت ڇا جي؟ مذهب منهنجو پيار،
ٻانهون سُک جو ڪوهسار.

حوالو نظم ۽ شاعر:

هي شعر اسانجي نائين ڪلاس جي آسان سنڌي ڪتاب جي نظم «**ٻانهون سُک جو ڪوهسار**» **کان** ورتل آهي. جنهن جو شاعر «عبدالڪريم گدائي» آهي.

JOIN FOR MORE!!!

سمجهاڻي: هن شعر ۾ شاعر «عبدالڪريم گدائي» فرمائي ٿو ته اسين سڀ هڪ ٻئي سان حقارت ۽ نفرت ڇو ٿا رکون. پنهنجي دل ۾ پين لاءِ بُغض ڇوٿا رکون. اسان جو دين اسلام اسان کي پيار محبت جو درس ڏئي ٿو. انڪري اچو ته گڏجي ڪو خوشحالي جي دنيا آباد ڪريون.

شعر ٢: ذاتيون پاتيون ٻوليون رنگ نسل جون سڀ ارڙايون
آهن جنگ فساد جو باعث زهر ستلو ٻيڻار
ٻانهون سُک جو ڪوهسار.

سمجهاڻي: هن شعر ۾ شاعر «عبدالڪريم گدائي» فرمائي ٿو ته دنيا ۾ جيڪو ذات زبان ۽ رنگ ونسل جون ارڙايون موجود آهن. اُهي ئي جنگ ۽ فساد جو باعث آهن. انهن ڳالهين جو ذڪر ڪرڻ زهر پڪيڙڻ جي برابر آهي. انڪري اچو ته سڀ بُرائيون ختم ڪري ڪا خوشحالي جي دنيا آباد ڪريون.

شعر ٣: جنگ جدل آهي جوڙا ڏي انسانن جو رت آجاڙي
ساڙي آهي دنيا ساري نفرت جي ٻيهار
ٻانهون سُک جو ڪوهسار.

سمجهاڻي: هن شعر ۾ شاعر «عبدالڪريم گدائي» فرمائي ٿو ته هن دنيا ۾ هر طرف جنگ ۽ فساد جاري آهي ۽ بيگناهه انسانن جو رَت وهي رهيو آهي. ان نفرتن جي ڪري سڄي دنيا سڙي رهي آهي انڪري اچو ته ان نفرتن کي ختم ڪري دنيا کي خوشحال ڪريون.

NEWTON'S INN COACHING CENTRE
A PROJECT OF WORLD WIDE EDUCATIONAL NETWORK

شعر ۴: رنگ نسل سڀ ڏيو ڪ اڄايا بيت ٻکي جا سنگ ٻنايا

گوري ۾ ڪاري ۾ ڪا ساڳيو آهه ستار

ٻنايون سڀ جو ڪو سنسار

سمجهاڻي: هن آخري شعر ۾ شاعر «عبدالڪريم گدائي» فرمائي ٿو ته هن دنيا ۾ جيڪا رنگ نسل جي بيڪار ڳالهيون موجود آهن. اُهي سڀ ٻُڪ ۽ بدحالي جي ڪري وجود ۾ آنديون آهن. گوري ۽ ڪاري جو مالڪ اللّٰه تعاليٰ آهي. انڪري اچو ته گڏجي ڪو خوشحالي جي دنيا آباد ڪريون.

JOIN
FOR
MORE!!!

نظم: سچل سرمست جا بيت

شعر ۱:

حوالو نظم و شاعر: هي شعر اسان جي ڏهين ڪلاس جي آسان سنڌي ڪتاب جي نظم «**سچل سرمست جا بيت**» کان ورتل آهي. جنهن جو شاعر سچل سرمست آهي.

سمجهاڻي: هن بيت ۾ هفت زبان شاعر سسَيءَ جي زباني پُنهون ءَ سان مخاطب ٿيندي چوي ٿو ته اي مُنهنجي محبوب الله ڪري تون مونکي ڪڏهن به نه وسري. باقي سڄي دنيا مونکي وسري وڃي ۽ مرڻ گهڙي تون منهنجي اکين جي آڏو رهين.

شعر ۲:

سمجهاڻي: هن بيت ۾ هفت زبان شاعر سسَيءَ جي زباني پُنهون ءَ سان مخاطب ٿيندي چوي ٿو ته اي محبوب تُنهنجي جدائي مون ڪي اندر سان ٽڪرا ٽڪرا ڪري ڇڏيو آهي. اي مُنهنجا سر تاج هينئر تنهنجي طالب مري رهي آهي. ته تون اچي مونکي سنڀالهه ۽ سهارو ڏي.

شعر۳:

سمجهاڻي: هن بيت ۾ هفت زبان شاعر سچَل سرمست سسئيءَ سان مخاطب ٿيندي چوي ٿو ته آءُ تنهنجي سرتاج پنهون جي واپس اچڻ جو هر روز راهه نهاريندي آهيان ۽ ان جو انتظار ڪندي آهيان. ڇو ته مون پنهنجو سڀ ڪجهه سندس نالي ڪري ڇڏيو آهي.منهنجي الله ڪان دعا آهي. ته هو هڪ ڏينهن منهنجي محبوب کي ضرور واپس آڻيندو.

شعر۴:

سمجهاڻي: هن بيت ۾ هفت زبان شاعر سسئيءَ جي زباني پُنهونءَ سان مخاطب ٿيندي چوي ٿو ته اي مُنهنجي محبوب جڏهن ڪان وٺي تُون هتان ڪان هليو ويو آهين تڏهن ڪان سمورو ڀنڀور شهر مون لاءِ جي لذت ۽ ويران ٿي پيو آهي.تنهنجي غير موجودگي ۾ ڪوئي مونکي ڪزت نٿو ڏئيءِ آءُ بيمار ٿي پئي آهيان.ته تون مونئي اچ ته توکي ڏسي آءُ تندرست ٿي وڃان.

شعر۵:

سمجهاڻي: هن بيت ۾ هفت زبان شاعر سسئيءَ جي رُوپ ۾ فرمائي ٿو ته الله پاڪ آءُ محبوب جي ڳولا ڪندي ان نتيجي تي پُهتي آهيان ته الله تعالي جو وجود ته منهنجي اندر موجود آهي. جڏهن ان بابت سوچيو ته دل پڻ ساڳي شاهد ڏني پوءِ منهنجا سڀ شڪ گُمان ۽ وهم ختم ٿي ويا.

JOIN FOR MORE!!!

نظم: پيارا وطن

شعر ۱:

حوالو نظم ۽ شاعر: هي شعر نظم «پيارا وطن» کان ورتل آهي. جنهن جو شاعر سليم ڳاڙهوي (الهورايو مهر) آهي.

سمجهاڻي: هن شعر ۾ شاعر سليم ڳاڙهوي (الهورايو مهر) وطن سان عقيدت جو اظهار ڪندي فرمائي ٿو ته اي منهنجا پيارا وطن تون هن سڄي دنيا جو نامور وطن آهين. اي منهنجا دوست منهنجي اکين جو تارو آهين ۽ تون ئي سوهڻي سڀ کان پيارو آهين.

JOIN FOR MORE!!!

شعر ۲:

سمجهاڻي: هن شعر ۾ شاعر وطن سان عقيدت جو اظهار ڪندي فرمائي ٿو ته اي منهنجا پيارا وطن تون ئي منهنجي زندگي آهين. جو ته منهنجي محبت جون ڪڙيون تون سان جُڙيل آهن ۽ منهنجي دل تُوکي قبول ڪري چُڪي آهي.

شعر ۳:

سمجهاڻي: هن شعر ۾ شاعر وطن سان عقيدت جو اظهار ڪندي فرمائي ٿو ته اي منهنجا محبوب وطن دنيا جو ڪوبه پيو وطن تنهنجي ثاني آهي. منهنجي دل چوي ٿي ته تنهنجي سلامتي ۽ بقا لاءِ آءُ پنهنجي جان ۽ مال تنهنجي مٿان قرباني ڪري ڇڏيان.

شعر ۴:

سمجهاڻي: هن شعر ۾ شاعر پياري وطن کي دُعا ڏيندي فرمائي ٿو ته اي منهنجا هر دلعزيز وطن الله ڪري تُکي ڪڏهن به ڪا تڪليف نه پُهچي ۽ تون سيني کي ماکي ۽ مصري جي ڪري سُنو

لڳين ٿو. خدا ڪري تہ تون هميشہ خوشسحال ۽ آباد رهين.

شعر۵:

سمجهاڻي: هن شعر ۾ شاعر وطن سان عقيدت جو اظهار ڪندي فرمائي ٿو تہ اي منهنجا پيارا وطن تنهنجي مٽي ۾ مُشڪ ۽ هلڻ واري هوائن ۾ ان مُشڪ جي خوشبو آهي.تون ۾ وهندڙ سندو دريا جي هرهڪ موج اسان جي لاءِ آبِ حيات آهي.

شعر٦:

سمجهاڻي: هن شعر ۾ شاعر وطن کي دُعا ڪندي فرمائي ٿو تہ اي منهنجا پيارا وطن خدا ڪري تہ تنهنجا تمام ڳوٺ ۽ شهر هميشہ آباد رهن ۽ رحمت جو ڪَڪر ۽ برساتون سدائين تون تي وسنديون رهن.

شعر٧:

سمجهاڻي: هن شعر ۾ شاعر سليم ڳاڙهوي وطن سان عقيدت جو اظهار ڪندي فرمائي ٿو تہ اي منهنجا سُونهن ڀريل دلدار وطن منهنجي محبت جا سوين سلام هجن.

نظم: هاري

شعر۱:

حوالو نظم ۽ شاعر: هي شعر نظم «هاري» کان ورتل آهي. جنهن جو شاعر بردو سنڌي آهي.

سمجهاڻي: هن شعر ۾ شاعر بردو سنڌي هاري جي تعريف ڪندي چوي ٿو تہ اي هاري تون ان پياري ملڪ جو هر دلعزيز ۽ طاقتور شخص آهين ۽ تون سان اسانجي وطن جو شان آهين.

JOIN FOR MORE!!!

شعر۲:

سمجهاڻي: هن شعر ۾ شاعر هاري کي مخاطب ڪندي چوي ٿو ته اي هاري توکي ڪڏهن به موقعو مليو آهي تو تون ايتري محنت ڪر بلڪه محنت جي مينهن وسائي پنهنجي حيثيت مڃراءِ جيئن تنهنجي تعريف ٿئي.

شعر۳:

سمجهاڻي: هن شعر ۾ شاعر بردوسنڌي هاري جي خدمات کي ڏسندي چوي ٿو ته اي هاري تون صبح جو سوير ڳئون جي ڄُڻي جوڙي کي ڪاهي ٻني ۽ تي وڃ ۽ صبح کان شام تائين پنهنجي ڪم سان وفا ڪر ۽ ٻنين کان پنهنجي پورو پورو تعلق نڀاءِ.

JOIN FOR MORE!!!

شعر۴:

سمجهاڻي: هن شعر ۾ شاعر بردوسنڌي هاري سان مخاطب ٿيندي چئي ٿو ته اي هاري جوان تنهنجي محنت جي ڪري ڏُک ختم ٿي وڃن ٿا. ۽ سُک اسان جا ساٿي ٿين ٿا. ان سان گڏ ملڪ ۾ تنهنجي محنت ڪرڻ سان خوشحالي جو رنگ اچن ٿا.

شعر۵:

سمجهاڻي: هن شعر ۾ شاعر بردوسنڌي هاري سان مخاطب ٿيندي چئي ٿو ته اي هاري تون هر هڪ سنگ جي چڱي ۽ طرح سنڀال رک.جو ته ڌڻي تعالي پنهنجي قدرت سان هڪ ننڍڙي ڪڻي مان اناج جا ڍير يعني انبار پيدا ڪرين ٿا.

شعر۶:

سمجهاڻي: هن شعر ۾ شاعر بردوسنڌي هاري سان مخاطب ٿيندي چئي ٿو ته اي هاري تون پنهنجي محنت سان اناج پيدا ڪر ته جيئن ملڪ مان بد حالي ختم ٿئي ۽ هر ڪو تنهنجي تعريف

ڪري.

شعر:

سمجهاڻي: هي هاري نظم جو آخري شعر آهي هن شعر ۾ شاعر هاري کي دعا ڏيندي چئي ٿو ته اي هاري تنهنجي محنت سان ملڪ ۾ خوشحالي اچي وڃي ٿي نهن سان ملڪ جو ماڻ مٿاهون ٿئي ٿو. خدا ڪري تون وڏي عمر حاصل ڪرين.

JOIN FOR MORE!!!

NEWTON'S INN COACHING CENTRE
A PROJECT OF WORLD WIDE EDUCATIONAL NETWORK

خلاصو

JOIN FOR MORE!!!

حجته الوداع وارو خطبو

هن سبق ۾ پاڻ سڳورن ﷺ جن جي آخري حج جو ذڪر ڪيل آهي. جنهن ۾ عرفات جي ميدان ۾ پاڻ سڳورن ﷺ مسلمانن کي پنهنجي حياتي مبارڪ جو آخري خطبو ڏنو. پاڻ سڳورن ﷺ پنهنجي خطبي ۾ مسلمانن کي نصيحت ڪندي فرمايائون ته! عورتن سان عدل و انصاف ٻانهن سان شفقت، يتيمن سان مهرباني ۽ مسڪينن جي سنڀال ڪريو. هرهڪ مسلمان ٻئي مسلمان جو ڀاءُ آهي ۽ سڀ مسلمان هڪ برادري آهن. قرآن مجيد ۽ اهل بيت کي مضبوطي سان جهليندا ته ڪڏهن به گمراه نه ٿيندا، قرآن شريف جي دستور کي ساه سان سانڍي رکو. هڪٻئي جي لڄ ۽ ملڪيت جو احترام ڪريو، پنج وقت نماز پڙهو، ماهِ رمضان ۾ روزا رکو، مذهب ۾ انتها پسندي کان بچندا رهو، هدايتي حڪمن جي اطاعت ڪريو ته الله تعالى جي جنت ۾ داخل ٿيندو. خطبي جي پڇاڙي ۾ نبي ڪريم ﷺ تاڪيد فرمائي ته جيڪي شخص هتي موجود آهن، سي غير موجود شخص تائين هي پنهنجو پيغام پهچائين.

NEWTON'S INN COACHING CENTRE
A PROJECT OF WORLD WIDE EDUCATIONAL NETWORK

حضرت سلمان فارسيؓ

هن سبق ۾ حضور ﷺ جن جي نامور صحابي حضرت سلمان فارسيؓ بابت تفصيل سان بيان ٿيل آهي. حضرت سلمان فارسيؓ اصفهان جي هڪ ڳوٺ ۾ ڄائو هو. اُن وقت ايران ۾ زرتشت مذهب جو زور هو. حضرت سلمان فارسيؓ ننڍپڻ کان آتشڪدي جي ايتري خدمت ڪئي جو ان کي خاص خادمن جي جماعت ۾ شامل ڪيو ويو. هڪ ڀيري حضرت سلمان فارسي والد ڪنهن ڪم سان ٻني تي موڪليو، واٽ تي عيسائي عبادت ڪري رهيا هئا. حضرت سلمان فارسيؓ عيسائين جي عبادت جي طريقي کان متاثر ٿيو ۽ پاڻ عيسائي مذهب بابت انهن کان معلوم ڪيائين، انهن ڪيس شام ملڪ جو ڏس ڏنو جيڪو عيسائي مذهب جو مرڪز هو. ڪجهه ڏينهن کان پوءِ شام ملڪ ۾ هڪ عيسائي پادري سان مليو، جتان نصيبين کان ٿيندو عموريه ۾ هڪ بزرگ وٽ رهڻ لڳو انهي بزرگ وفات وقت کيس چيس ته تو کي سڳون آخري نبي وٽ سندو جيڪو هجرت ڪري يثرب ايندو. آخر پاڻ يثرب پهچي پاڻ سڳورن ﷺ جي خدمت ۾ حاضر ٿي ايمان آڻي مسلمان ٿيو. حضرت عمر فاروقؓ جي خلافت جي دور ۾ مدائن جو گورنر مقرر ٿيو. هن اسلامي احڪامن جي پوري طرح پيروي ڪرڻ سان گڏ اسلامي تعليم کي عام ڪرڻ ۾ ڪوششون ورتائين. حضرت سلمان فارسيؓ ۳۷ هجري ۾ اسي (۸۰) سالن جي عمر ۾ وفات ڪئي.

حضرت امام جعفر صادق

هن سبق ۾ نبوي خاندان سان تعلق رکندڙ اسلام جي مفڪر عالم ۽ مشهور فقيهه حضرت امام جعفر صادق جي باري ۾ ٻڌايو ويو آهي حضرت امام جعفر صادق جو نسبي سلسلو چوٿين پيڙهي ۾ حضرت علي ڪرم اللهوجههُ سان ملي ٿو، سندس ڏاڏي حضرت امام زين العابدين ۽ والدامام محمد باقر جن جي تعليم، صحبت ۽ مجلس حضرت امام جعفر کي ايترو ته بلند ڪري ڇڏيو جو ڪيتراني فقيهه ۽ عالم فيض حاصل ڪرڻ لاءِ وٽس اچي رهندا هئا، انهن ۾ فقهه حنفي جو باني امام ابو حنيفهؒ، فقه مالڪي جو باني امام مالڪؒ ۽ مشهور ڪيمياڊان ابو موسيٰ جابر بن حيان وغيره.

امام جعفر جي ديني فتوائن، فيصلن ۽ ديني سمجهاڻين اڳتي هلي باقائدي فقهه جي صورت اختيار ڪئي، جنهن کي فقهه جعفريه چيو آهي. امام جعفر وڏا عابد ۽ پرهيز گار هئا. سندن دل ۾ الله تعاليٰ کانسواءِ بيو ڪنهن جو به خوف ڪونه هو. اسلام جي هي بزرگ هستي ۱۴۸ هجري جي شوال مهيني ۾ وفات ڪئي.

JOIN FOR MORE!!!

NEWTON'S INN COACHING CENTRE
A PROJECT OF WORLD WIDE EDUCATIONAL NETWORK

قائداعظم جا ارشاد

هن سبق ۾ قائد اعظم شاگردن، سرڪاري ملازمن ۽ پاڪستاني عوام کي ڪجهه ارشاد فرمايا آهن. قائد اعظم شاگردن کي ارشاد ڪندي فرمايو آهي ته توهان مستقبل جا معمار آهيو. پنهنجي شخصيت ۾ نظم و ضبط پيدا ڪريو. مناسب تعليم ۽ تربيت حاصل ڪريو. اهڙا اعليٰ مثال قائم ڪريو جو ايندڙنسل ۽ اوهان جا ساٿي اوهان جي پيروي ڪن.

سرڪاري ملازمن کي قائد اعظم هدايت ڪندي فرمائي ٿو ته توهان غريب ماڻهن جي بهبود لاءِ ڪم ڪريو ۽ هڪ ٻئي سان تعاون ڪريو. قائد اعظم عوام کي هدايت ڪندي فرمائي ٿو ته هر مسلمان کي ايمانداري خلوص ۽ بي غرضي سان پاڪستان جي خدمت ڪرڻ گهرجي. توهان وٽ غير محدود ذريعا آهن. توهان جي ملڪ جو بنياد پئجي چڪو آهي ۽ قدرت اوهان کي سڀ ڪجهه ڏنو آهي، ان ڪري جيترو جلدي ٿي سگهي اوهان پنهنجي ملڪ کي ٺاهيو.

اتحاد، تنظيم ۽ يقين محڪم

هن سبق ۾ اتحاد تنظيم ۽ يقين محڪم تي زور ڏنو ويو آهي. ڇو ته قومن جي ترقي، ڪمال ۽ زوال جو دارو مدار اتحاد تي آهي. تاريخ شاهد آهي ته دنيا ۾ اُهي ئي قومون زنده رهي سگهيون آهن، جن ۾ اتحاد جي قوت هئي، پر جنهن قوم ۾ نفاق ۽ ڦٽاڙو هو، اُها نيست ۽ نابود ٿي وئي. اسلام ۾ به اتحاد کي خاص اهميت ڏنل آهي، قرآن شريف ۾ ارشاد آهي ته ! الله جي رسي کي مضبوطي سان پڪڙيو ۽ ٽولا ٽولا نه ٿيو.

قومن جي ترقي ۽ بهبودي لاءِ تنظيم ضروري آهي، جنهن قوم ۾ تنظيم نه آهي، اُها ڪاميابي جي بجاءِ شڪست جو منهن ڏسندي. قومن جي سربلندي لاءِ يقين محڪم جي به ضرورت هوندي آهي. دنيا جا نامور اڳواڻ ۽ سپه سالار جن پنهنجي قومن کي عزت ۽ عظمت جو مقام ڏيکاريو آهي، انهن عظيم انسانن پنهنجي يقين محڪم سان قومن ۾ اتحاد آڻي، ڪين تنظيم جي قوت سان طاقتور بڻائي، دنيا ۾ سُرخرو ۽ سرفراز بڻايو.

رح

مولانا دين محمد وفائي

هن سبق ۾ سنڌ جي عالم، بزرگ ۽ محب وطن مولانا دين محمد وفائي جو ذڪر ڪيل آهي. مولانا دين محمد وفائي هڪ وڏو اديب ۽ دين جو وڏو ڄاڻو هو. مولانا صاحب ابتدائي تعليم پنهنجي والد صاحب کان حاصل ڪئي. پنهنجي والد جي وفات کان پوءِ رهيل تعليم پنهنجي عزيز ميان جي محمد عالم وٽ رهي پوري ڪيائين، تعليم ختم ڪري «سنڌ مدرسته الاسلام» ۾ استاد مقرر ٿيو. مولانا صاحب خلافت تحريڪ جو سرگرم ڪارڪن به هو. مولانا دين وفائي «جمعيت العلماء» سنڌ جو ناظم مقرر ٿيو

JOIN FOR MORE!!!

سال ۱۹۲۰ع ۾ مولانا دين محمد وفائي «الوحيد» اخبار ۾ اسسٽنٽ ايڊيٽر طور ڪم ڪرڻ لڳو. سال ۱۹۲۳ع ۾ رسالو «توحيد» جاري ڪيائون. سال ۱۹۳۶ع ۾ سنڌ آزاد نمبر شايع ڪرڻ ۾ به خاص دلچسپي ورتي. الوحيد اخبار ۽ توحيد رسالي جو هر هڪ پرچو سنڌس قومي خدمت جي حوالي سان بهترين مثال آهي. مولانا وفائي ٽيهارو ڪتاب به لکيا آهن. جن کي هڪ خاص درجو حاصل آهي. اسلام جو هي خادم، عالم ۽ اديب سال ۱۹۵۰ع ۾ رحلت ڪري پنهنجي حقيقي مالڪ سان وڃي مليو.

مائي خيري

هن سبق ۾ سنڌ جي حاڪم مير صوبدار خان شهيد جي زال بيبي خيرالنساء جي خير جي ڪمن جي باري ۾ ٻڌايو ويو آهي. مصنف ٻڌائي رهيو آهي ته بيبي صاحبه ابتدا کان خير جا ڪم ڪيا جو ان کي ماڻهو ڪيس سڏيندا هئا «مائي خيري». مائي خيري کي خيرات ڪرڻ ۾ ڏاڍي خوشي محسوس ٿيندي هئي. ڪيترين ئي ٻڍڙين ۽ بيوهه عورتن لاءِ ماهوار وظيفا مقرر ڪري ڇڏيا هئائين. ڪنهن به سوالي کي ڪڏهن به خالي نه موٽائيندي هئي. حڪومت ۽ دولت هوندي به پاڻ سادگي کي پسند ڪندي هئي. سندس خير جا دروازا هر وقت مسڪينن لاءِ کليل رهندا هئا. جدا جدا ڳوٺن ۽ شهرن ۾ هن ڪيترائي کوهه کوٽايا ۽ مسجدون تعمير ڪرايون.

ان کان علاوه حيدرآباد ۾ جو ٻائي «قبائين مسجد» سندس يادگار طور موجود آهي، هن مسجد سان گڏ هڪ ديني مدرسو به قائم ڪيو، جنهن جو سمورو خرچ پاڻ ڀريندي هئي. ان کان سواءِ قرضدارن جا قرض ادا ڪرڻ، غريبن جي شادي مرادي ۾ مالي مدد ڪرڻ، لاوارثن جي ڪفن دفن جو بندوبست ڪرڻ ۽ اهڙن ٻين ڀلائي جي ڪمن جو سندس خاص خيال هوندو هئس. هي نيڪو ڪار بيبي ۱۲۷۲ھ ۾ وفات ڪري ويئي. کيس هالا جي پير سان خدا آباد ۾ دفنايو ويو.

هنر دولت آهي

هن سبق ۾ هنر دولت آهي جي اهميت بيان ڪئي وئي آهي. هن سبق ۾ مصنف هڪ بيوهه عورت جو قصو بيان ڪندي لکيو آهي ته هڪ بيوهه عورت کي خيال آيو ته هو پنهنجي پٽ کي ڪو هنر سيکاري. اهو سوچي هو پنهنجي پٽ کي وٺي شهر آئي، شهر ۾ هن هڪ واڍي کي ڏٺو، واڍي جو هنر مائي کي ڏاڍو پسند آيو. پوڙهي مائي واڍي کي چيو ته «ڀلائي ڪري منهنجي پٽ کي هنر سيکار» واڍي مائي کي چيو ته «هي رات جو ڇوڪري کي ڪوٺي ۾ بند ۾ ڪندس، جيڪڏهن ڇوڪرو صبح تائين جيئرو رهندو ته پوءِ کيس پنهنجو شاگرد ڪندس» واڍي ڇوڪري کي ڪوٺي ۾ بند ڪري ڇڏيو ۽ صبح جو ڇوڪرو جيئرو ڏٺائين ۽ پنهنجو سمورو هنر ڇوڪري کي سيکاري کيس موڪل ڏنائين.

ڇوڪرو هلندو هلندو هڪ ٻن ۾ پهتو. اتي ان جي هڪڙن مان ڇانور ناهي هٿ هٿ ٻڌي هڪ بادشاهي ۾ پهتو، اتي جي شهزادي اعلان ڪرايو هو ته! جنهن جو هنر ان کي پسند ايندو هو انهي سان شادي ڪندي آخر ڇوڪري جو هنر شهزادي کي پسند آيو ۽ انهي جي ڌام ڌوم سان شادي ٿي. تڏهن ته سيائن چيو آهي ! **هنر دولت آهي.**

JOIN FOR MORE!!!

بين الاقوامي عدالت

هن سبق ۾ **بين الاقوامي عدالت** جي فيصلن جي باري ۾ ٻڌايو ويو آهي. هن ۾ ٻڌايو ويو آهي ته ٻن ملڪن يا ملڪن جي وچ ۾ جا تڪرار جنگ يا امن ذريعي نبيريا ويندا آهن. جنگ ۾ جان ۽ مال جو تمام گهڻو نقصان ٿيندو آهي ۽ فيصلو به انصاف جي بدران طاقت جي بنياد تي ٿيندو آهي. تنهنڪري ملڪن جا پاڻ ۾ تڪرار نبيرڻ لاءِ هڪ **عالمي عدالت** قائم ڪئي وئي آهي، جنهن کي **بين الاقوامي عدالت** سڏجي ٿو.

بين الاقوامي عدالت ۾ پندرهن جج هوندا آهن. جنهن کي گڏيل ملڪن جي جنرل اسيمبلي ۽ سلامتي ڪائونسل نون سالن جي مدي لاءِ چونڊيندي آهي. انهي جا جج پاڻ منجهان ٽن سالن لاءِ عدالت جو صدر ۽ نائب صدر ڪري چونڊيندا آهن. هن عدالت جو صدر مقام هالينڊ جي شهر هيگ ۾ آهي. هي ڪورٽ گڏيل قومن واري اداري جي فقط انهن ميمبر ملڪن جا ڪيس ٻڌندي آهي، جيڪي هن جي دستور کي قبول ڪن ٿا. ڪورٽ جي فيصلن جي پابندي نه ٿي ته هنن جو عزت ۽ معزز برابر آهن. ان ڪري هر هڪ ملڪ جي اخلاقي ذميواري آهي ته هو **بين الاقوامي عدالت** جي فيصلن سان پابند رهن.

اجرڪ

هن سبق ۾ سنڌي اوڇڻ اجرڪ جي تعريف ڪئي وئي آهي. مصنف لکي ٿو ته اجرڪ سنڌ جي ثقافت جي سڃاڻ ۽ سوکڙي آهي. آثارن مان معلوم ٿئي ٿو سنڌ ۾ اجرڪ جي تياري ۽ استعمال قديم زماني کان هلندو اچي، عربن اجرڪ کي **«ازرق»** جي نالي سان سڏيو آهي. اهو به چيو ويندو آهي ته حضرت محمد ﷺ جيڪا چادر اوڍيندا هئا اُها اجرڪ هئي. **اجرڪ جي تياري ۽** ڇپائي سنڌ جو خاص هنر آهي. اجرڪ چوڏهن مرحلن مان گذري مڪمل ٿئي ٿي ۽ هن ۾ سورهن مصالحا استعمال ٿين ٿا، **ڊيزائين** ۽ رنگ جي **لحاظ** کان اجرڪ جا ڏهه **قسم** ڪان به مٿي آهن. اجرڪ جا چار رنگ ٿيندا آهن.

اجرڪ هر موسم ۾ **ڀلي** سمجهي ٿي اُها **اونهاري** ۾ ٿڌي ۽ سياري ۾ گرم محسوس ٿيندي آهي. جيڪڏهن ڪنهن ۾ مهمان کي مان ڏيڻو هوندو آهي ته انهي کي اجرڪ اوڍائي ويندي آهي. اجرڪ نه رڳو سنڌ ۽ پاڪستان ۾ مقبول آهي پران جي شهرت **ولايت** ۾ به پهچي چڪي آهي. **ولايت** جي دوستن کي ڏيڻ لاءِ اجرڪ کان وڌيڪ بهترين ڪا به سوکڙي نه آهي.

JOIN FOR MORE!!!

ميرن جي دربار

هن سبق ۾ ميرن جي دور حڪومت جي صفائي ۽ سٿائي جي تعريف ڪئي وئي آهي. هن سبق ۾ هڪ انگريز عملدار ڊاڪٽر جيمس برنس پنهنجي سفرنامي ۾ لکي ٿو ته مان تاريخ ۲۰ نومبر تي حيدرآباد **پهچي قلعي** ۾ **پهتس ۽ قلعي** ۾ **گوڙ** ڪونه هو سانت لڳي پئي هئي. ڪمري ۾ اُچا ۽ اعليٰ ايراني غاليچا وڇايا پيا هئا. گادي تي پٽ ۽ زري جو ڪم ٿيل هو ۽ اُن جي چئني ڪنڊن تي سونا جهاپا پڙل هئا. گادي جي هيٺيان سوسني مخمل جو گول وهاڻو پيل هو. **مير مُراد علي خان ۽ مير ڪرم علي** خان جن تي حڪومت جي پڳ هئي اُهي گادي تي چڙهيا وينا هئا. سيني ميرن جي پٺيان **خدمتگار چڱيون پوشاڪون پهريو** بيٺا هئا. هر جاءِ صفائي ۽ سٿائي ۾ بيمثال هئي.

مٿيون بيان ڏيکاري ٿو ته سنڌ جا حاڪم ڪيڏا نه سڌريل، نيڪ خصلت، صفائي سٿائي وارا ۽ **مهمان نواز** هئا جو يورپي عملدار ۽ ڏاريا ماڻهو به تعريف ڪندي نٿا ٿڪجن.

ڪينجهر ڍنڍ

هن سبق ۾ سنڌ جي قديم ۽ تاريخي ڍنڍ **ڪينجهر** جو ذڪر ڪيل آهي. **ڪينجهر لفظ** جي معنيٰ آهي گهٽائي. سنڌي ۾ اصطلاح آهي ته **ڪينجهر** لڳي يعني سرسبز ٿي آباد ٿين. هڪ مڪاني روايت آهي ته **ڪينجهر هڪ مهاڻو** هو، **ان** ڪري هن ڍنڍ تي ڪينجهر نالو پيو.

ڪينجهر هڪ پراڻي ۽ تاريخي ڍنڍ آهي. سنڌ جي مشهور رومانوي داستان **نوري ڄام تماچي** جو تعلق به هن ڍنڍ سان آهي. حضرت شاهه عبداللطيف ڀٽائيؒ سُر **ڪاموڏ** ۾ **ڪينجهر ڍنڍ** جو ذڪر ڪيو آهي. **ڪينجهر ڍنڍ** کي معاشي، ثقافتي ۽ سماجي سطح تي وڏي اهميت حاصل آهي.

ڪينجهر ڍنڍ هڪ بهترين تفريح گاهه آهي. ٻيڙين تي سير ڪرڻ، مڇين جي شڪار جو وندر هت گهڻو آهي. **ڪينجهر ڍنڍ** جي وچهو جهمپير ۽ امير پير جون درگاهون آهن ۽ سنڌ جي راڻي **نوري** ۽ سندس مُرشد **هونڊڙي شاهه** جي مزار **ڪينجهر ڍنڍ** جي وچ [illegible] ٺهيل آهي.

NEWTON'S INN COACHING CENTRE
A PROJECT OF WORLD WIDE EDUCATIONAL NETWORK

سنڌي ادب جي مختصر تاريخ

هن سبق ۾ سنڌي علم و ادب جي تاريخ متعلق لکندي مصنف چئي ٿو ته سنڌي زبان تمام قديم زبان آهي ۽ قرآن شريف جو ترجمو سنڌي زبان ۾ عربن جي دور ۾ ڪيو ويو. عربن کان پوءِ سومرن جو دور شروع ٿيو، هن دور ۾ سنڌي شاعري اوج تي پهتي. هن دور ۾ روحانيت ۽ اخلاقيات جا سبق شاعري ذريعي ڏنا ويندا هئا، ان کان علاوه مشهور رومانوي داستان سسئي پنهون، عمر ماروي ۽ سنڌ جي سومرن جي سورهياڻي تي بيت چيا ويندا هئا. سومرن کان پوءِ سمن جو دور شروع ٿيو، هن دور جو عظيم شاعر قاضي قاضن هو. سمن کان پوءِ ارغونن، ترخانن ۽ مغلن سنڌ تي حڪومت ڪئي، هن دور جو عظيم شاعر شاهه عبداللڪريم بلڙي وارو هو. سن ١٧٠٠ع ۾ ٺٽي جي عالم مخدوم ابوالحسن سنڌي رسم الخط کي باقاعدي صورت ڏني ۽ مقدمة الصلاوات ڪتاب نظم ۾ لکيو.

سن ١٧٠٧ع ۾ ڪلهوڙن جو دور شروع ٿيو، ڪلهوڙن جي دور کي سنڌي علم وادب جو سونهري دور چيو وڃي ٿو ڇو ته هن دور ۾ اسان کي سنڌي زبان جو عظيم ترين شاعر ۽ صوفي بزرگ حضرت شاهه عبداللطيف ڀٽائيؒ مليو ٿو. ڪلهوڙن کان پوءِ ٽالپرن جو سن ١٧٨٢ع کان شروع ٿئي ٿو، هن دور جو عظيم شاعر سچل سرمست ۽ سيد ثابت علي شاهه جنهن سنڌي زبان ۾ مرثيي جو رواج وڌو. سن ١٨٤٣ع ۾ انگريزن سنڌ فتح ڪئي ۽ هن دور ۾ موجوده الف-ب ٺهي. هن دور جو عظيم شاعر قادر بخش بيدل آهي.

رڌپچاءُ

هن سبق ۾ ٻڌايو ويو آهي ته ڇوڪرين کي ٻين هنرن سيکارڻ سان گڏ ڪين رڌ پچاءُ به سيکاريو وڃي. سُٺي رڌپچاءُ ڪرڻ واري سُٺي ڇوڪري اها آهي. جنهن ۾ هي ٽي خاصيتون هجن صفائي، سنڀال ۽ وقت جي پابندي.

رڌڻ هميشه صاف سٿرو هجي، رڌ پچاءُ ۽ ڪاڌي پيتي جي ٿانون کي چار سان ملي صاف ڪجي. ڪاڌي کائڻ کان پوءِ ٿانو ڌوئڻ گهرجن، انهن ڪرڻ سان ٿانون جي قلعي ۽ چمڪ هر وقت قائم رهي ٿي. سٺي رڌ پچاءُ لاءِ وقت جي پابندي ضروري آهي. ڪاڌو هميشه وقت تي تيار ڪرڻ گهرجي. ڪاڌو جيترو گهرجي اوترو ئي رڌي اڳيان رکجي، ڪاڌي ۾ لوڻ، مرچ ۽ مصالحو پورو اندازو هجڻ گهرجي.

NEWTON'S INN COACHING CENTRE
A PROJECT OF WORLD WIDE EDUCATIONAL NETWORK

ٻه ته ٻارهن

هن سبق ۾ مصنف اتحاد ۽ اتفاق جي باري ۾ ٻن دوستن جو مثال ڏيئي سمجهائي ٿو ته!

ارشد ۽ سليم ٻار ۾ دوست ۽ هم ڪلاسي به هئا. ارشد وڏو امتحان پاس ڪري وڏي عهدي تي وڃي پهتو ۽ سليم پنهنجي گهرو حالتن جي ڪري وڌيڪ پڙهي نه سگهيو. ارشد جڏهن به ويندو هو، اُتان پنهنجي ننڍپڻ جي دوست کي باقائدي خط لکندو هو، البته سليم وٽان خط اچڻ گهٽجي ويا.

ارشد جي بدلي پنهنجي ئي ضلعي ۾ ٿي، ڪجهه ڏينهن کان پوءِ هُو پنهنجي ڳوٺ ۾ آيو ۽ سڌوئي سليم جي ٻنين تي پهتو، اُتي ويراني کان سواءِ ڪجهه به نه هو، ڳوٺ جي بازار به بند هئي. ارشد جڏهن سليم جي گهر پهتو ته سليم ارشد کي ڳوٺ جي برٻادي جو احوال ٻڌايو، ارشد کي ڏاڍو ڏک ٿيو ته ڏاڙيلن ڳوٺ جو سُک، امن ۽ خوشيون ختم ڪري ڇڏيون هيون، ڳوٺاڻا ڏاڙيلن جي رحم ڪرم تي هئا. ارشد دل ۾ پنهنجي ڳوٺ کي مڪمل تباهي ۽ برٻادي کان بچائڻ لاءِ فيصلو ڪيو ۽ سليم به ساٿ ڏيڻ جو وعدو ڪيو. ارشد ۽ سليم ڳوٺاڻن جي ٻڌي ۽ ايڪي سان ۽ انتظاميا جي مدد سان پنهنجي ڳوٺ مان ڏاڙيلن جو خاتمو آندو. اهڙي طرح ارشد ۽ سليم هڪٻئي جي مدد ۽ سهڪار سان پنهنجي ڳوٺ ۾ سُک، امن ۽ خوشيون واپس آنديون.

JOIN FOR MORE!!!

نصر پور

هن سبق ۾ سنڌ جي پراڻي ۽ تاريخي شهر نصر پور متعلق لکيو ويو آهي هي شهر سنڌ جي جهونن، تاريخي ۽ هنري شهرن مان هڪ آهي. هي شهر حيدرآباد ضلعي ۾ ٽنڊوالهيار کان ڇهه (٦) ميلن جي مفاصلي تي آهي.

تاريخدانن جي راءِ مطابق هي شهر نصير مهاڻي ٻڌايو هو. نصر پور سنڌو درياءَ جي ڪناري هئڻ ڪري ساوڪ ۽ شادابي جي ڪري مشهور هو. هتي جي ڪاريگر ۽ هنرمند ماڻهن جي ٺاهيل شين جي ٻاهرين ملڪن ۾ ڏاڍي هاڪ هئي. هتي جا کيس، گربيون، سوسيون ۽ اجرڪ ڏيهه پرڏيهه مشهور هئا.

ڪلهوڙن جي دور ۾ نصر پور ڏاڍو سکيو ستابو شهر هو. نصر پور ۾ ڪيترائي عالم، بزرگ ۽ شاعر ٿي گذريا آهن، انهن ۾ مخدوم ڏاهر وتايو فقير. شاه عنايت رضوي ۽ مصري شاه جا نالا قابل ذڪر آهن.

نصر پور جا قديم آثار ختم ٿي چڪا آهن. باقي ترار خان جي جوڙايل قرار ڪري مسجد اجا باقي آهي، اڄ به نصر پور جي کيس ۽ ڪاشي جي ڪم جي وڏو نالو آهي. نصر پور جا کير پُڙا به مشهور آهن.

اصطلاحون	سنڌي معني	اردو معني
ڳوءِ کٽي وڃڻ	ڪنهن کان بازي کٽڻ	کسی سے جیت جانا بازی لے جانا۔
نالو ڳائجڻ	ڪنهن جو نالو روشن ڪرڻ	نام روشن کرنا۔
ش قدم تي هلڻ	ڪنهن جي پيروي ڪرڻ	کسی کی پیروی کرنا۔
لي نه خالي موٽائڻ	ڪنهن به ضرورت مند کي خالي واپس نه ڪرڻ	کسی سوالی کو خالی واپس نہ کرنا۔
هڙان ڏيڻ	پنهنجي کيسي مان ڏيڻ.	اپنی جیب سے دینا۔
اکين ۾ هجڻ	ياد هجڻ	یاد رہنا۔
لذت ڇڏڻ	بي مزو ٿيڻ	بے مزہ ہو جانا۔
ساهه صحت ٿيڻ	صحتياب ٿيڻ	صحتیاب ہونا۔
سر صدقو ڪرڻ	جان قربان ڪرڻ	جان قربان کرنا۔
پاڻ ملهائڻ	پاڻ کي ثابت ڪرڻ	اپنا لوہا منوانا۔
نينهن نڀائڻ	وفا ڪرڻ	وفا کرنا۔
رنگ لڳائڻ	ترقي اچڻ	ترقی کرنا۔
ڳڻ ڳائڻ	ڪنهن جي تعريف ڪرڻ	کسی کی تعریف کرنا

JOIN FOR MORE!!!